

**ЗАВХАН АЙМГИЙН УС, ЦАГ УУР, ОРЧНЫ
ШИНЖИЛГЭЭНИЙ ТӨВ**

**“ЗАВХАН-БОРОО” ЭКСПЕДИЦИЙН 2024 ОНЫ
ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЖИЛИЙН
АЖЛЫН ТАЙЛАН**

УЛИАСТАЙ ХОТ
“ЗАВХАН БОРОО” ЭКСПЕДИЦИЙН
2024 ОНЫ АЖЛЫН ТАЙЛАН

Улиастай

2024-11-07

Нэг: Зохион байгуулалт

“Завхан бороо” экспедиц нь Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх зорилт арга хэмжээний бэлтгэл ажиллагааг ханган зохион байгуулалтын арга хэмжээг авч ажиллаж ирлээ. Үүнд:

1.Хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаанд ЦУОШГ -аас JFJ-3A пуужин 60ширхэгийг хуваарийн дагуу хүлээн авч, татан авах ажлыг 2024 оны 04 дүгээр сарын 23-наас 27-ны хооронд албаны унаагаар тээвэрлэлт хийж авчирсан.

2.Аймгийн Засаг даргын тамгын газрын Санхүү төрийн сангийн хэлтсээс ОНХС 30 сая төгрөгний эрхийг нээлгэн 05 дугаар сарын эхээр Олон улсын худалдааны эрхтэй Дашмянган ХХК –тай 24 ш буюу 2 хайрцаг газрын генераторын урвалж худалдан авахаар гэрээ хийж, холбогдох дансанд урьдчилгаа 13 сая.төг байршуулан нийлүүлэлтийн хугацаа хүлээгдэж байна.

3.Завхан аймгийн хэмжээнд Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх хэрэгцээг үнэлж ЦУОШГ-ын ЦАЗН хариуцсан мэргэжилтэн Амгаланд хүргүүлсэн, аймгийн Засаг дарга болон Ургамал, Тэс, Баянтэс, Нөмрөг, Тосонцэнгэл болон бусад сумдаас эртнээс үүлэнд нөлөөлөх хүсэлтийг ирүүлсэн.

4.Мэдээлэл цахилгаан холбооны харъяа Улаанбаатар хотын мобиком корпорацид ЦАЗН хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаанд ашиглагдах Сансрын холбооны Иридум утасны дугаар симыг шинээр авах албан тоот хүргүүлэн, гэрээ хийж нэхэмжлэлийн дагуу 05 дугаар сарын 16-ны өдөр төлбөрийг холбогдох дансанд шилжүүлэн утас ашиглах нөхцөлийг бүрдүүлэн агаарын нислэгийг хянах, тусгай зөвшөөрөл авах нөхцөлийг бүрдүүлсэн.

5.Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх экспедицүүд пуужин шилжүүлэн ашиглах тухай газрын даргын тушаал шийдвэрээр Архангай аймгийн УЦУОШТөвөөс 20 ш JFJ-3A пуужин татан авах ажлыг 2024 оны 06 дугаар сарын 26-27-ны хооронд ЦАЗН, ХХАА-ны ерөнхий инженер С.Мөнх-Очир өөрийн биеэр албаны унаатай явж, хүлээн аван тээвэрлэлт хийж авчирсан. 2024.06.03-ны өдөр Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх бие бүрэлдэхүүн Говийн чиглэлд хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаа явуулах үед Ургамал сум орж Хүнгүй-Ургамал усны ажиглагч Батчулуунд ноцоох зуух ажиллуулах үеийн бэлэн байдал хангах, хөдөлмөрийн аюулгүйн ажиллагааны зааварчилгаа өгч 2 ширхэг ноцоох урвалж хүлээлгэн өгч ажилласан. Газрын генераторын түлш, урвалж нийлүүлэлт хийгдээгүй.

Засвар үйлчилгээний ажлын хүрээнд: ЦАЗН–х үйл ажиллагаанд шаардлагатай Агаар, хөрсний температур, чийг хэмжих /HUAYUN/ автомат багаж, JPS, гар чийдэн гэх мэтийн хэрэгслүүд ажилд бэлэн болгож ажилласан.

Цаг агаарт нөлөөлөх ажлын аюулгүй ажиллагааг хангаж “Завхан бороо-1”экспедицийн бие бүрэлдэхүүнд үйл ажиллагаа явуулах бүрд аюулгүй ажиллагааны зааварчлагаа өгч батлагаажуулалт хийлгэн ажиллаж, орон нутагт ноцоох зуухыг зөөврийн хэлбэрээр ажиллуулж, ажилтан нарт цахимаар зааварчилгаа хүргүүлсэн.

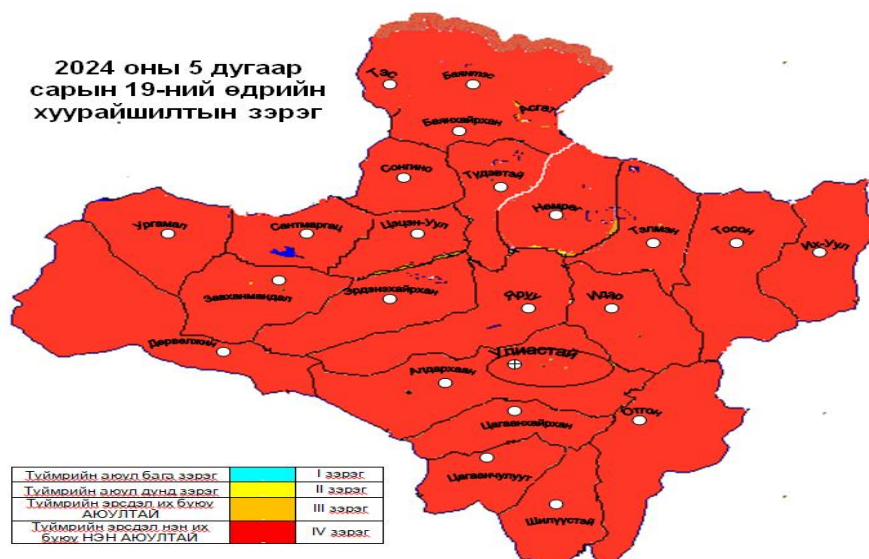

Багаж тоног төхөөрөмжийн аюулгүй байдал болон аюулгүй тээвэрлэх хайрцаг хийж байгаа нь
/2024-05-01-03/

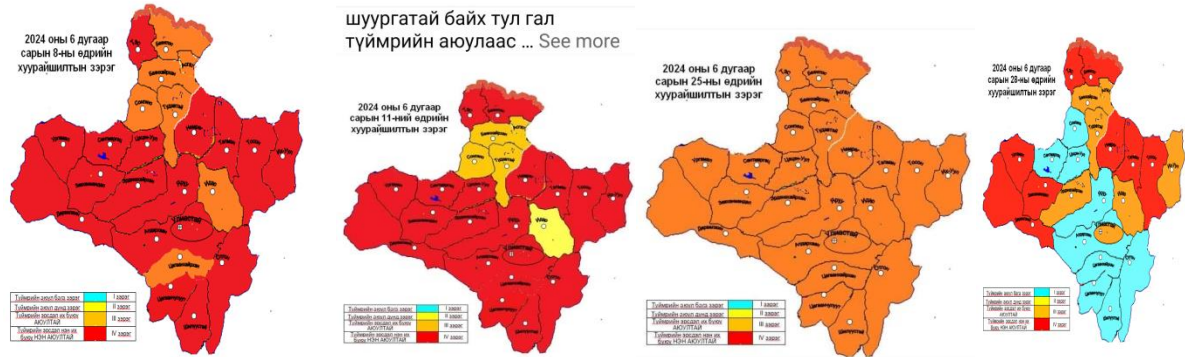
Иридүм утасыг ажилд бэлэн болгож, JFJ-3A пуужингийн 64 ширхэг тэжээлийн холболт хийж ажиллагаанд бэлэн болгож ажилласан.

Хоёр: Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хүр тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаа. Энэ жил цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх зөвшөөрөл оройтож нээгдсэн. Аймгийн хэмжээнд хуурайшилт 2024 оны 4 сараас 5 сарын 20-ныг хүртлэх хугацаанд нийт нутгаар хуурайшилттай, түймрийн эрсдэл өндөр, нэн аюултай түвшинд үнэлэгдсэн байна . Нийт нутгаар 20 гаруй өдөр их аюултай буюу нэн их аюултай (онц аюултай) зэргийн түвшинд хүрсэн байна.

6 сард нийт нутгаар хуурайшилттай, түймрийн эрсдэл өндөр, нэн аюултай түвшинд үнэлэгдсэн байна . Нийт нутгаар болон нутгийн баруун, хойд, зүүн хойд сумдын нутгаар 20 гаруй өдөр их аюултай буюу нэн их аюултай (онц аюултай) зэргийн түвшинд хүрсэн байна.

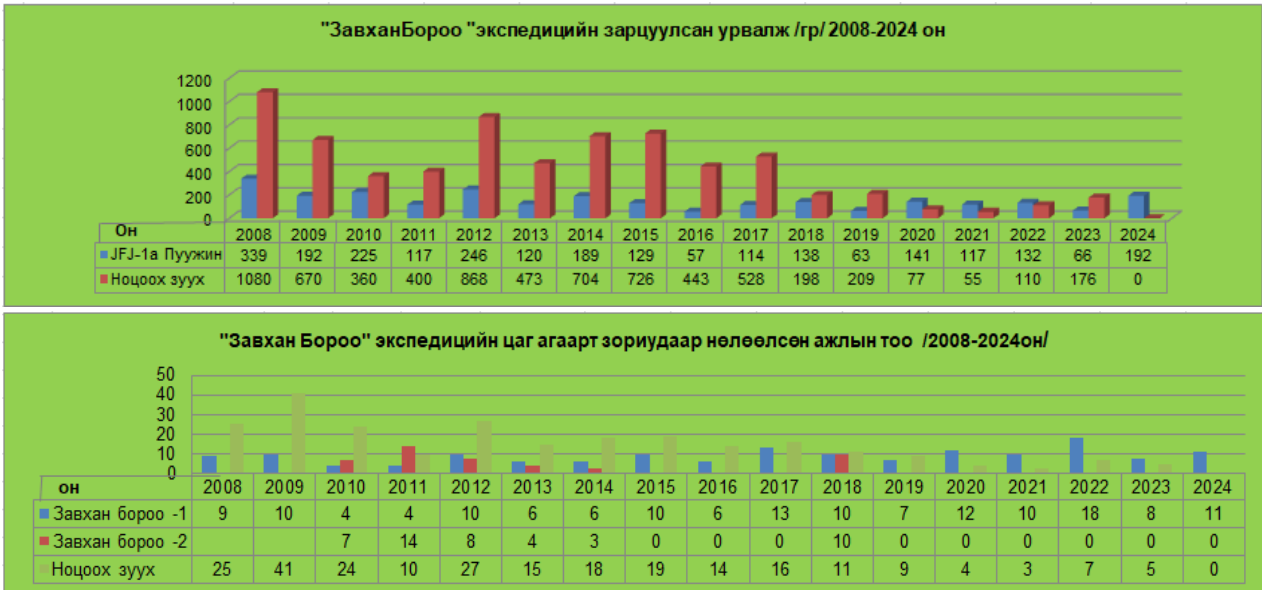
Зураг түүвэрлэн харуулав .

Үйл ажиллагаанд гарахдаа Улсын сүлжээ, уур амьсгалын үйлчилгээний хэлтсийн мэргэжилтэн Амгаланд үйл ажиллагаанд гарах, үйл ажиллагааг зогсоосон тухайгаа мэдээллэж ажилласан. Үйл ажиллагааг явуулах бүрд нислэгийн аюулгүй ажиллагааг хангаж НХҮА-ны Ерөнхий нислэгийн удирдагчаас зөвшөөрөл авч, үйл ажиллагааг дууссан тухай бүр мэдэгдэж хамтран ажилласан.

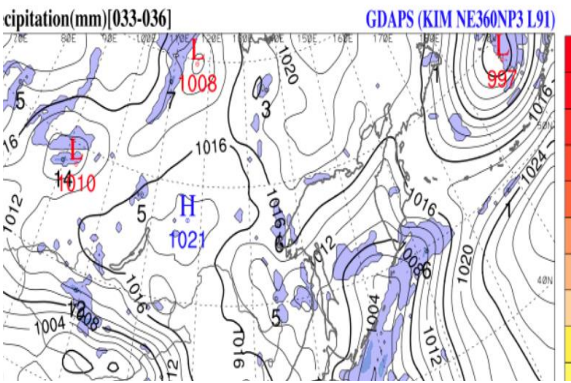
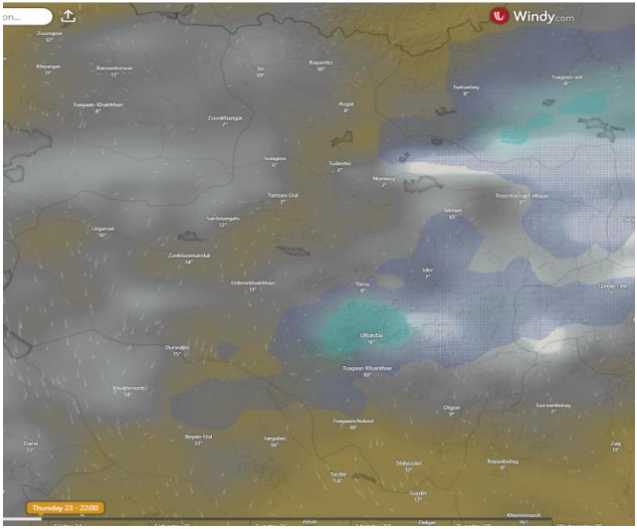
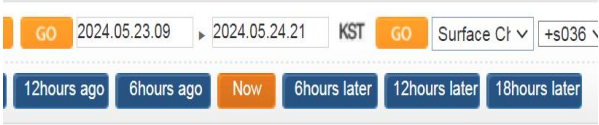
Завхан аймгийн нутаг дэвсгэрт Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагааг “Завхан бороо-1” экспедиц V дугаар сарын 23, 27, VI дугаар сарын 2, 3, 3-4, 4, 5, 11-12, 12, 14-15, 15, 16, 16-17, 17, 24, 27, VII дугаар сарын 3, 3-4, 20, 21, 22 өдрүүдэд нийт 11 удаагийн үйл ажиллагаа явуулсан. Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаанд JFJ-3а борооны пуужин 64 ш-ийг зарцуулж нийт 192 гр урвалж зарцуулсан байна.

Үйл ажиллагаанд цаг агаарын бүх төрлийн зураг, Олон улсын аргууд, Windy-ийн үүл, салхины шилжилт, цаг хугацааг тооцоолон ашиглаж ажиллаа.

Ажиллагаа 1. 2024 оны 5 дугаар сарын 23-ны өдөр Аэросиноптик нөхцөл: 23-ны өдрийн Европын дунд хугацааны тоон прогноз болон бодит зургаар Завхан аймгийн нутаг өндрийн сул хотсын өмнө байрлаж, газартаа фронтын долгион дайрч, нутгийн төв, Хангайн уулсаар үүлших, уулсаар бага зэрэг орох төлөвтэй

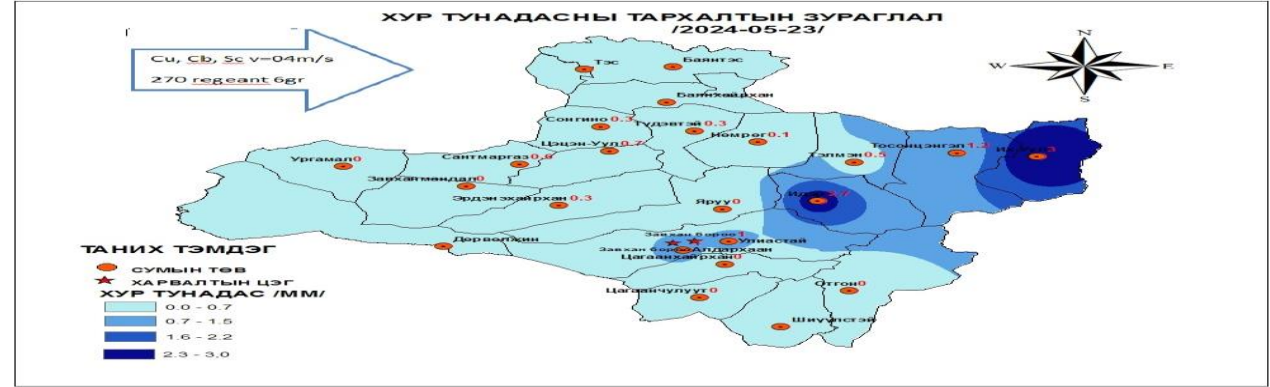
нөлөөлөл үзүүлэхэд услаг багатай байсан. Windy болон ventusk, kma, -гийн зургаар манай нутаг дээгүүр чийг өгөөгүй байсан. Иймд нутгийн төв, зүүн хэсгээр чийг багатай, найдвар муутай гэж үнэлсэн ч, Улиастай орчмын үүлний бодит байдлыг харгалзан хуурайшилт их байсан тул ойрын зайнд гарч үүлэнд нөлөөлөх шийдвэрийг гаргасан.

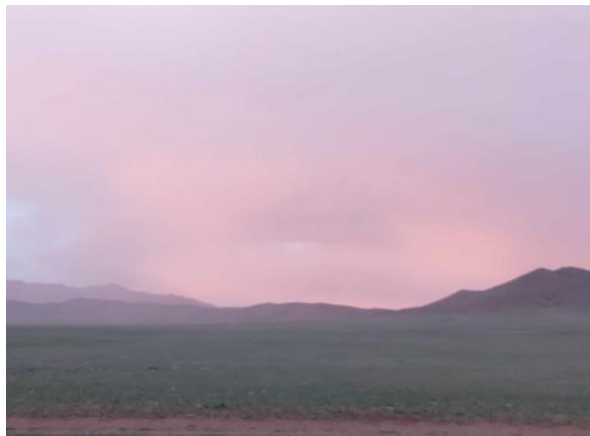
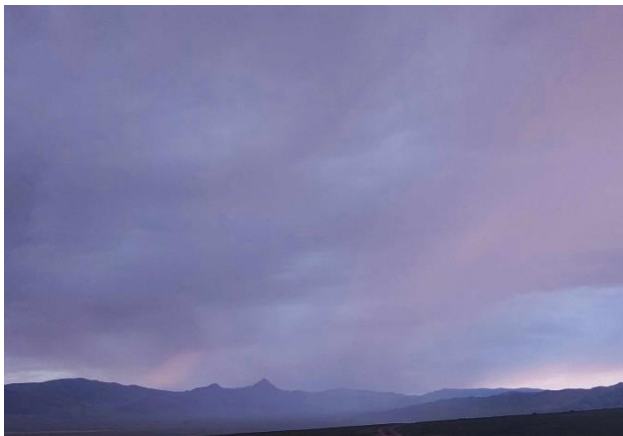
Ажиллагаа 1.1 цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагаа явуулахаар экспедицийн даргын шийдвэр гарч “Завхан Бороо-1” экспедиц 2024 оны 05 дугаар сарын 23-ны өдөр 19 цагт тогтоосон маршрутын тухайн нутаг дэвсгэрт бэлэн байхаар бэлтгэл ханган гарсан. Алдархаан сумаас хойд зүгт 20 км Доной арын уулсад 20 цаг 19 минутанд газар /Cb,Sc/ үүлэнд харвалт хийж сул хүчтэй болон ердийн аадар бороо орж эхэлсэн улмаар идэвхжиж богино хугацаанд хүчтэй аадар орлоо. Үүлний масс хурдан шилжилттэй тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Ажиллагаа 1.2 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 05 дугаар сарын 23 -ны 20 цаг 50 минутанд Алдархаан сумаас зүүн хойд зүгт 30км зайд Их хайрхан гэдэг газар /Sc,Cb/ борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж сул хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруунаас зүүн зүгт шилжилттэй. Үүлний масс багатай уулсад тулсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг зогсоов. Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаанд пуужин 2ш-ийг зарцуулж нийт 6 гр урвалж зарцуулсан байна.

2024-05-23-ны өдрийн цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур нэмэгдүүлсэн үйл ажиллагааны үеийн зураглал

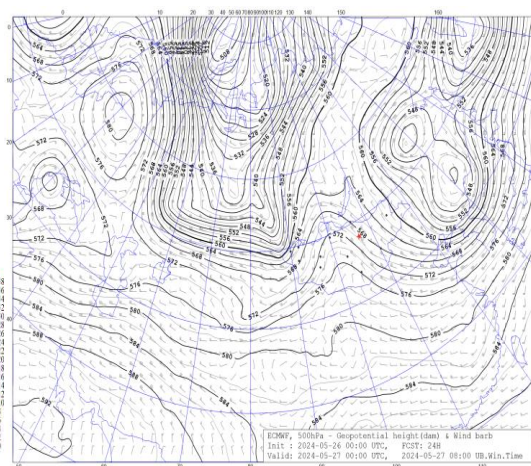
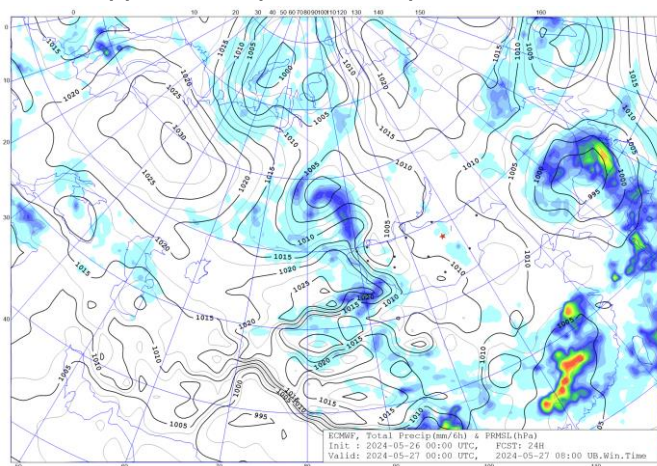

Үйл ажиллагааны тухай мэдээллийг ЦУОШГ-т хүргүүлсэн. Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагааг явуулахад нийт 110 км маршрут зам туулсан байна. Доорх зургаас “Завхан Бороо-1” экспедицийн үйл ажиллагаа явуулсан үеийн зураглалыг харна уу.

2024-05-23-ны өдрийн цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур нэмэгдүүлсэн үйл ажиллагааны үеийн зураглал:

Ажиллагаа 2. 2024 оны 5 дугаар сарын 27-ны өдөр Аэросиноптик нөхцөл: 5 сарын 26-ны 08 цагаар орчины зураг Завхан аймгийн Говь болон нутгийн өмнөд хэсгээр дулаан фронт зурагдсан байсан. Цааш шилжин секторт орох төлөвтэй байсан. ҮЗ- 500 гПа дээр баруун Сибирийн хойд талд туйлын бага даралтын орон байрлаж, түүний салбар (хотос нь) НовоСибирийг дайран манай орны баруун хэсгээр зүүн урагшаа нилээд гүнзгийрч, сунаж тогтсон байдалтай, түүний араас Уралын нурууны баруун орчим төвтэй их даралтын орон түрж байрлан, Завхан аймаг баруун өмнөдийн урсгалтай, нийт нутгаар борооны давхаарт үүлнээс шиврээ бороо орохоор төлөвтэй байв. Иймд нутгийн говь болон өмнөд, хэсгээр чийг багатай, хуурайшилт их байсан тул үүлэнд нөлөөлж, хур тунадас нэмэгдүүлэх нь зүйтэй гэж үзсэн.

Ажиллагаа 2.1 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагаа явуулахаар экспедицийн даргын шийдвэр гарч “Завхан Бороо-1” экспедиц 2024 оны 05 дугаар сарын 27-ны өдөр 04 цагт 30 минутанд тогтоосон маршрутын тухайн нутаг дэвсгэрт бэлэн байхаар бэлтгэл ханган гарсан. Алдархаан сумаас баруун зүгт 75 км-т 05 дугаар сарын 27-ний 07 цаг 15 минутанд Монголын элс Завхан голын ар зах дээр /Cb, Sc/ үүлэнд харвалт хийж, сул хүчтэй аадар бороо орж байсан. Уг процесс хурдан шилжилттэй тул байрлалаа өөрчлөх экспедицийн даргын

шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов. Уг процесс баруун, баруун өмнөөс, зүүн, Зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал ..

Агаарын температур $16,4\text{C}^0\text{.....}16,2\text{C}^0$

Хөрсний температур $16,2\text{C}^0\text{.....}16,0\text{C}^0$

Чийг 45 % - 52%

Ажиллагаа 2.2 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 05 дугаар сарын 27-ний 07 цаг 52 минутанд Алдархаан сумаас баруун зүгт 80 км Монголын элсний ар Завхан голын хөвөөнд / Sc,Cb/ давхраат бөөн үүлэнд харвалт хийж сул хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун өмнөөс, зүүн, Зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан. тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал.

Агаарын температур $11,9\text{C}^0\text{.....}11,1\text{C}^0$

Хөрсний температур $15,3\text{C}^0\text{.....}13,1\text{C}^0$

Чийг 65%....68%

Ажиллагаа 2.3 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 05 дугаар сарын 27-ний 08 цаг 40 минутанд Дөрвөлжин сумаас зүүн хойд зүгт 30 км Сээрт /Sc,Ns/ борооны давхраат үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун өмнөөс, зүүн, зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан. тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $13,7\text{C}^0\text{.....}13,0\text{C}^0$

Хөрсний температур $13,6\text{C}^0\text{.....}12,5\text{C}^0$

Чийг 70%....78%

Ажиллагаа 2.4 цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 05 дугаар сарын 27-ний 09 цаг 35 минутанд Дөрвөлжин сумаас хойд зүгт 30 км Их хайрхан Сэгс гэдэг газар / Sc,Ns/ давхраат, борооны үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун өмнөөс, зүүн, Зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан. тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $12,5\text{C}^0\text{.....}11,0\text{C}^0$

Хөрсний температур $10,9\text{C}^0\text{.....}10,0\text{C}^0$

Чийг 79%....79%

Ажиллагаа 2.5 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 05 дугаар сарын 27-ний өглөө 10 цаг 37 минутанд Эрдэнэхайрхан сумаас баруун өмнө зүгт 25 км Хүйтэн нуруу гэдэг газар / Sc,Cb/ давхраат, борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун өмнөөс, зүүн, Зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $10,2\text{C}^0\text{.....}9,5\text{C}^0$

Хөрсний температур $10,4\text{C}^0\text{.....}10,0\text{C}^0$

Чийг 80%...82%

Ажиллагаа 2.6 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 05 дугаар сарын 27-ний өглөө 12 цаг 50 минутанд Эрдэнэхайрхан сумаас зүүн өмнө зүгт 35 км Залаат гэдэг газар / Sc,Cb/ давхраат, борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж сул хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун өмнөөс, зүүн, зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $10,0^{\circ}\text{C}$ $9,5^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $9,5^{\circ}\text{C}$ $9,0^{\circ}\text{C}$

Чийг 85%...87 %

Ажиллагаа 2.7 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 05 дугаар сарын 27-ний өдөр 14 цаг 45 минутанд Цагаанхайрхан сумаас Баруун хойд зүгт 40 км зайд / Sc,Cb/ давхраат, борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж сул хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун өмнөөс, зүүн, Зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал.

Агаарын температур $9,5^{\circ}\text{C}$ $9,0^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $8,5^{\circ}\text{C}$ $8,0^{\circ}\text{C}$

Чийг 80%...82%

Ажиллагаа 2.8 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 05 дугаар сарын 27-ний өдөр 15 цаг 30 минутанд Цагаанхайрхан сумаас Баруун хойд зүгт 32 км зайд / Sc,Cb/ давхраат, борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж сул хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун өмнөөс, зүүн, Зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $9,5^{\circ}\text{C}$ $9,0^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $8,5^{\circ}\text{C}$ $8,0^{\circ}\text{C}$

Чийг 80%....85%

Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаанд пуужин 8ш-ийг зарцуулж нийт 24 гр урвалж зарцуулсан байна.

2024-05-27-ний өдрийн цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур нэмэгдүүлсэн үйл ажиллагааны үеийн зураглал

Үйл ажиллагааны тухай мэдээллийг ЦУОШГ-т хүргүүлсэн. Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагааг явуулахад нийт 400 км маршрут зам туулсан байна. Доорх зургаас “Завхан Бороо-1” экспедицийн үйл ажиллагаа явуулсан үеийн зураглалыг харна уу.

2024-05-27-ний өдрийн цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур нэмэгдүүлсэн үйл ажиллагаа

Ажиллагаа 3. 2024 оны 6 дугаар сарын 02-ны өдөр

Аэросиноптик нөхцөл: 6 сарын 1-ний 08 цагаар орчины зургаар Увс аймгийн нутгаар дулаан фронт зурагдсан байсан. Цааш шилжин дулаан фронт Завхан аймгийн нутгаар зургадах төлөвтэй байсан. 850гпа зургаар фронт +20 изотермээр зурагдсан. Завхан аймаг баруун өмнөөс баруун хойш эргэх урсгалтай, говь болон өмнөд хэсгээр борооны давхаарт үүлнээс шиврээ бороо орохоор төлөвтэй байв. Иймд нутгийн өмнөд хэсгээр чийг багатай, хуурайшилт их байсан тул үүлэнд нөлөөлж, хур тунадас нэмэгдүүлэх нь зүйтэй гэж үзсэн.

Ажиллагаа 3.1 Хуурайшилт ихтэй байсан тул тасанга СВ үүлэн дээр Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагаа явуулахаар экспедицийн даргын шийдвэр гарч “Завхан Бороо-1” экспедиц 2024 оны 06 дугаар сарын 02-ны өдөр 11 цагт 30 минутанд тогтоосон маршрутын тухайн нутаг дэвсгэрт бэлэн байхаар бэлтгэл ханган гарсан. Аймгийн төвөөс зүүн хойд зүгт 38 км-т 06 дугаар сарын 02-ны 13 цаг 35 минутанд Улаан хаалганы амралт гэдэг газар /Cb/ үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй аадар бороо орж, уг процесс нь хурдан шилжилттэй тул байрлалаа өөрчлөх, экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоосон. Уг процесс баруун өмнөөс, зүүн, Зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал ..

Агаарын температур 21,2 C⁰....20,0C⁰

Хөрсний температур $40,1^{\circ}\text{C} \dots 38,5^{\circ}\text{C}$

Чийг 40 % - 55%

Ажиллагаа 3.2 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 02- ний 13 цаг 45 минутанд Аймгийн төвөөс зүүн хойд зүгт зүгт 45 км Загастайн даваанаас /Cb/ борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун өмнөөс, зүүн, Зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $20,5^{\circ}\text{C} \dots 19,1^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $38,3^{\circ}\text{C} \dots 37,1^{\circ}\text{C}$

Чийг 45 % - 58%

Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаанд пуужин 2ш-ийг зарцуулж нийт 06 гр урвалж зарцуулсан байна.

2024-06-02-ны өдрийн цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур нэмэгдүүлсэн үйл ажиллагааны үеийн зураглал

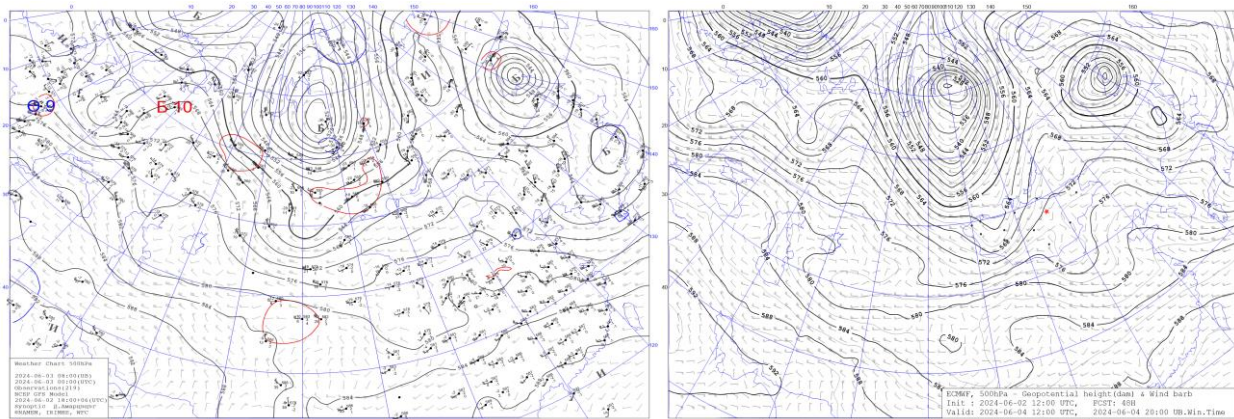
Үйл ажиллагааны тухай мэдээллийг ЦУОШГ-т хүргүүлсэн. Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагааг явуулахад нийт 100 км маршрут зам туулсан байна.

Доорх зургаас “Завхан Бороо-1” экспедицийн үйл ажиллагаа явуулсан үеийн зураглалыг харна уу.

2024-06-02-ны өдрийн цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур нэмэгдүүлсэн үйл ажиллагааны үеийн зураглал:

Ажиллагаа 4. 2024 оны 6 дугаар сарын 03-ны өдөр, 03-04-ний шөнө, 04-ний өдөр, 05-ны өдөр Аэросиноптик нөхцөл: 6 дугаар сарын 02-ны 20 цагийн ҮЗ-500 гПа дээр баруун Сибирь орчим төвтэй бага даралтын орон байрлаж, түүний салбар хотос нь Казакстан хүртэл сунан зон салж гүнзгийрсэн байлаа. Манай орны баруун хэсэг өндрийн хотсын өмнө, баруун өмнийн урсгалтай. 03-ны 08 цагийн орчны зургаар манай аймгийн говь болон нутгийн өмнөд хэсгээр дулаан фронт зурагдсан, баруун аймгуудын нутгаар борооны давхраат үүлтэй, бага зэргийн тунадас өгч байлаа. Цаашид 03-05-нд манай аймгийн нутгаар өндрийн хотос дайран өнгөрч, ихэнх нутгаар бага зэргийн бороо орохоор төлөвтэй байв. Иймд нутгийн баруун болон хойд хэсгээр хуурайшилт ихтэй байсан тул үүлэнд нөлөөлж, хур тунадас нэмэгдүүлэх нь зүйтэй гэж экспедицийн даргын шийдвэрээр үзсэн.

Ажиллагаа 4.1 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагаа явуулахаар экспедицийн даргын шийдвэр гарч “Завхан Бороо-1” экспедиц 2024 оны 06 дугаар сарын 03-ны өдөр 12 цагт 30 минутанд тогтоосон маршрутын тухайн нутаг дэвсгэрт бэлэн байхаар бэлтгэл ханган гарсан. Ургамал сумаас өмнө зүгт 50 км-т 06 дугаар сарын 03-ны 17 цаг 10 минутанд Аргалын харын араас /Cb,Sc/ давхраат борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж сул хүчтэй аадар бороо орж байсан уг процесс хурдан шилжилттэй тул байрлалаа өөрчлөх ЦАЗН инженерийн шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов. Уг процесс баруун өмнөөс, Зүүн, зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал ..

Агаарын температур $21,2^{\circ}\text{C} \dots 20,0^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $27,2^{\circ}\text{C} \dots 26,5^{\circ}\text{C}$

Чийг 21 % - 45%

Ажиллагаа 4.2 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 03-04-ний шөнө 00 цаг 58 минутанд Тэс сумаас хойд зүгт 20 км нисэхийн шугуйгаас / Sc,Cb/ давхраат бөөн үүлэнд харвалт хийж сул хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс Баруун, баруун хойноос, зүүн, зүүн өмнө зүгт шилжилттэй байсан. тул ЦАЗН инженерийн шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $18,9^{\circ}\text{C} \dots 17,1^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $17,3^{\circ}\text{C} \dots 17,0^{\circ}\text{C}$

Чийг 50%....57%

Ажиллагаа 4.3 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 04-ний өглөө үүрээр 05 цаг 13 минутанд Тэс сумаас баруун зүгт 25 км Аргалантын дөрөлжөөс /Sc,Cb/ борооны давхраат бөөн үүлэнд харвалт хийж сул хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун хойноос, зүүн, Зүүн өмнө зүгт шилжилттэй байсан. тул ЦАЗН инженерийн шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $16,3^{\circ}\text{C}$ $15,0^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $13,6^{\circ}\text{C}$ $12,5^{\circ}\text{C}$

Чийг 55%....60%

Ажиллагаа 4.4 цаг аарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 04-ний 05 цаг 40 минутанд Тэс сумаас баруун өмнө зүгт 30 км Дооно хайрхан гэдэг газар / Sc,Cb/ давхраат, борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж сул хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун хойноос, зүүн, Зүүн өмнө зүгт шилжилттэй байсан тул ЦАЗН инженерийн шийдвэрээр байрлал өөрчлөх тул ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $14,9^{\circ}\text{C}$ $11,9^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $12,0^{\circ}\text{C}$ $9,4^{\circ}\text{C}$

Чийг 50%....61%

Ажиллагаа 4.5 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 04-ний 08 цаг 30 минутанд Тэс сумаас баруун зүгт 25 км Голын хөндлөнгийн араас / Sc,Cb/ давхраат, борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж сул хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун хойноос, зүүн, Зүүн өмнө зүгт шилжилттэй байсан. тул ЦАЗН инженерийн шийдвэрээр байрлал өөрчлөх тул ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $11,0^{\circ}\text{C}$ $9,5^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $9,1^{\circ}\text{C}$ $8,5^{\circ}\text{C}$

Чийг 60%...65%

Ажиллагаа 4.6 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 04-ний 15 цаг 05 минутанд Сонгино сумаас баруун зүгт 40 км Ханхөхий гэдэг газар / Sc,Cb/ давхраат, борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун өмнөөс, Зүүн , зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан тул ЦАЗН инженерийн шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $18,9^{\circ}\text{C}$ $18,1^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $18,0^{\circ}\text{C}$ $17,5^{\circ}\text{C}$

Чийг 55%...60 %

Ажиллагаа 4.7 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 05-ны 11 цаг 45 минутанд Сонгино сумаас баруун хойд зүгт 35 км Цавдан гэдэг газар / Cu,Cb/ борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг

процесс баруун, баруун өмнөөс, зүүн, Зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан. тул ЦАЗН инженерийн шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $11,8^{\circ}\text{C}$ $11,0^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $13,6^{\circ}\text{C}$ $11,9^{\circ}\text{C}$

Чийг 78%...80 %

Ажиллагаа 4.8 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 05-ны 12 цаг 20 минутанд Сонгино сумаас баруун зүгт 40 км Ханхөхий гэдэг газар / Сб/ борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун өмнөөс, зүүн, Зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан. тул ЦАЗН инженерийн шийдвэрээр үйл ажиллагааг зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

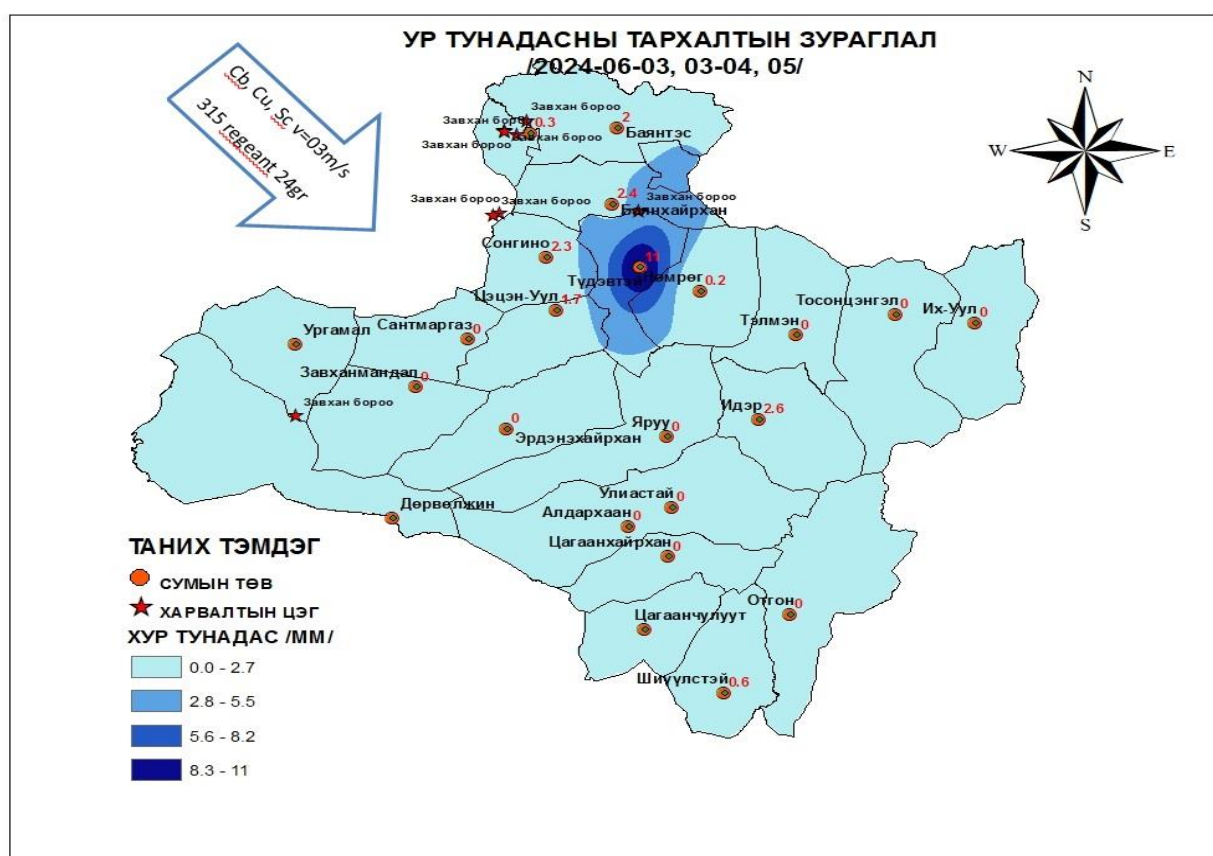
Агаарын температур $12,5^{\circ}\text{C}$ $12,0^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $15,6^{\circ}\text{C}$ $13,5^{\circ}\text{C}$

Чийг 80%...85 %

Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаанд пуужин 8ш-ийг зарцуулж нийт 24 гр урвалж зарцуулсан байна.

2024-06-03-ны өдөр, 03-04-ны шөнө, 04-ний өдөр, 05-ны өдрүүдийн цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур нэмэгдүүлсэн үйл ажиллагааны үеийн зураглал

Үйл ажиллагааны тухай мэдээллийг ЦУОШГ-т хүргүүлсэн. Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагааг явуулахад нийт 1100 км маршрут зам туулсан байна.

Доорх зургаас “Завхан Бороо-1” экспедицийн үйл ажиллагаа явуулсан үеийн зураглалыг харна уу.

2024-06-03-ны өдөр, 03-04-ний шөнө, 04-ний өдөр, 05-ны өдрийн цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур нэмэгдүүлсэн үйл ажиллагааны үеийн зураглал:

Ажиллагаа 5. 2024 оны 6 дугаар сарын 11-12-ны шөнө, 12-ны өдөр

Аэросиноптик нөхцөл: Аймгийн хэмжээнд хуурайшилттай гандуу байгаа тул үйл ажиллагааг эрчимжүүлэн ажиллаж байна. 6 сарын 11-ний 08 цагаар орчны зураг Завхан аймгийн нутгаар дулаан болон хүйтэн фронт зурагдсан байсан. Цааш шилжин хүйтэн фронтын ард гарах төлөвтэй байсан. 850гпа зургаар фронт +16 изотермээр зурагдсан. Завхан аймгийн нутаг дэвсгэрээр салхи баруун өмнөөс баруун хойш эргэх урсгалтай, говь болон өмнөд хэсгээр борооны давхаарт үүлнээс шиврээ бороо орохоор төлөвтэй байв. Зарим газраар халалт их агаарын чийгшил хүрэлцээтэй байсан учир босоо хөгжлийн үүл хөгжиж, аянга цахилгаантай байв. Иймд нутгийн говь болон өмнөд хэсгээр чийг багатай, хуурайшилт их байсан тул үүлэнд нөлөөлж, хур тунадас нэмэгдүүлэх нь зүйтэй гэж үзсэн. Уг процесс баруун өмнөөс, Зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан тул нутгийн баруун өмнөд хэсэг барьж говийн чиглэлд ажиллах шийдвэр гаргасан.

Ажиллагаа 5.1 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагаа явуулахаар экспедицийн даргын шийдвэр гарч “Завхан Бороо-1” экспедиц 2024 оны 06 дугаар сарын 11-ний өдөр 16 цагт 00 минутанд тогтоосон маршрутын тухайн нутаг дэвсгэрт бэлэн байхаар бэлтгэл ханган гарсан. Ургамал сумаас баруун өмнө зүгт 50 км-т 06 дугаар сарын 11-12-ны шөнө 23 цаг 59 минутанд Бүрчигтийн зүүн талаас /Sc/ давхраат борооны үүлэнд харвалт хийж, сул хүчтэй бороо орж

байсан, уг процесс хурдан шилжилттэй тул байрлалаа өөрчлөх экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов. Уг процесс баруун өмнөөс, зүүн, Зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал ..

Агаарын температур $21,2\text{C}^0\text{.....}20,0\text{C}^0$

Хөрсний температур $22,3\text{C}^0\text{.....}20,5\text{C}^0$

Чийг 40 % - 45%

Ажиллагаа 5.2 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 12-ны шөнө 01 цаг 55 минутанд Ургамал сумаас баруун өмнө зүгт 35 км уурхайн зүүн талаас / Sc/ давхраат борооны үүлэнд харвалт хийж, сул хүчтэй бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун хойноос, зүүн, Зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан. тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $19,1\text{C}^0\text{.....}17,4\text{C}^0$

Хөрсний температур $20,1\text{C}^0\text{.....}18,1\text{C}^0$

Чийг 42%....50%

Ажиллагаа 5.3 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 12-ны шөнө 03 цаг 01 минутанд Ургамал сумаас баруун өмнө зүгт 33 км уурхайн зүүн талаас / Sc,Ns/ давхраат борооны үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун хойноос, зүүн, Зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $18,5\text{C}^0\text{.....}17,0\text{C}^0$

Хөрсний температур $19,1\text{C}^0\text{.....}17,3\text{C}^0$

Чийг 50%....65%

Ажиллагаа 5.4 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 12-ны өглөө 07 цаг 35 минутанд Ургамал сумаас зүүн зүгт 25 км Талын гурван улаан гэдэг газарт / Sc,Cb/ давхраат борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж сул хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун хойноос, зүүн, Зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $15,6\text{C}^0\text{.....}15,0\text{C}^0$

Хөрсний температур $15,8\text{C}^0\text{.....}15,3\text{C}^0$

Чийг 80%....85%

Ажиллагаа 5.5 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 12-ны өглөө 08 цаг 30 минутанд Ургамал сумаас зүүн зүгт 20 км Цагаан овоо гэдэг газарт / Sc,Cb/ давхраат борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун хойноос, зүүн, Зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан. тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $15,1\text{C}^0\text{.....}14,5\text{C}^0$

Хөрсний температур $15,3^{\circ}\text{C}$ $15,0^{\circ}\text{C}$

Чийг 80%....86%

Ажиллагаа 5.6 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 12-ны 09 цаг 40 минутанд Ургамал сумаас баруун хойд зүгт 22 км Элсний бөгс гэдэг газарт / Sc,Cb/ давхраат борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун хойноос, зүүн, Зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $15,5^{\circ}\text{C}$ $15,1^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $16,1^{\circ}\text{C}$ $15,5^{\circ}\text{C}$

Чийг 75%....80%

Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаанд пуужин бш-ийг зарцуулж нийт 18 гр урвалж зарцуулсан байна.

2024-06-11-12-ны шөнө, 12-ны өдөр цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур нэмэгдүүлсэн үйл ажиллагааны үеийн зураглал

Үйл ажиллагааны тухай мэдээллийг ЦУОШГ-т хүргүүлсэн. Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагааг явуулахад нийт 738 км маршрут зам туулсан байна. Доорх зургаас “Завхан Бороо-1” экспедицийн үйл ажиллагаа явуулсан үеийн зураглалыг харна уу.

2024-06-11-12-ны шөнө, 12-ны өдрийн цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур нэмэгдүүлсэн үйл ажиллагааны үеийн зураглал:

Ажиллагаа 6. 2024 оны 6 дугаар сарын 14-15-ны шөнө, 15-ны өдөр

Аэросиноптик нөхцөл: 6 сарын 13-ны 08 цагаар орчны зураг Завхан аймгийн Дөрвөлжин сумын нутгаар дулаан фронт зурагдсан байсан. Цааш шилжин говь болон нутгийн өмнө хэсгээр дулаан фронт зурагдах төлөвтэй байсан. Завхан аймгийн нутаг дэвсгэрээр салхи баруун өмнөөс урсгалтай. Говь болон өмнөд хэсгээр өндрийн давхаарт, борооны бөөн үүлнээс зүс хур тунадас орохоор төлөвтэй байв. Зарим газраар фронтын гаралтай СВ үүл хөгжиж, зүс хур тунадасны бүс нарийсч байв. Уг процесс баруун өмнөөс, баруун хойд зүгт шилжилттэй байсан тул нутгийн баруун өмнөд хэсэг барьж говийн чиглэлд ажиллах шийдвэр гаргасан. Завхан гол дагуух бүс нутгаар процессыг угтаж хөндлөн харвалт хийхээр ажиллахаар бүс нутгаа сонгосон.

Ажиллагаа 6.1 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагаа явуулахаар экспедицийн даргын шийдвэр гарч “Завхан Бороо-1” экспедиц 2024 оны 06 дугаар сарын 14-ний өдөр 18 цагт 30 минутанд тогтоосон маршрутын тухайн нутаг дэвсгэрт бэлэн байхаар бэлтгэл ханган гарсан. Алдархаан сумаас баруун хойд зүгт 28 км-т 06 дугаар сарын 14-ний орой 20 цаг 40 минутанд Ханын худгын баруун өмнө хөндийгөөс /Sc,Ns/ давхраат борооны үүлэнд харвалт хийж хүчтэй бороо орж байсан уг процесс хурдан шилжилттэй тул байрлалаа өөрчлөх экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов. Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал ..

Агаарын температур $13,8^{\circ}\text{C}$ $13,0^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $16,3^{\circ}\text{C}$ $15,5^{\circ}\text{C}$

Чийг 80 % - 85%

Ажиллагаа 6.2 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 14-ний үдэш 21 цаг 57 минутанд Дөрвөлжин сумаас зүүн зүгт 30 км Сайханы ар талаас / Sc,Ns/ давхраат борооны үүлэнд

харвалт хийж ердийн хүчтэй бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун өмнөөс зүүн, Зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $13,5^{\circ}\text{C}$ $12,9^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $16,5^{\circ}\text{C}$ $15,1^{\circ}\text{C}$

Чийг 75%....80%

Ажиллагаа 6.3 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 14-15-ны шөнө 00 цаг 02 минутанд Дөрвөлжин сумаас баруун зүгт 25 км Буга хайрханы бэлээс / Sc,Ns/ давхраат борооны үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун өмнөөс зүүн, Зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $14,4^{\circ}\text{C}$ $13,8^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $14,5^{\circ}\text{C}$ $14,0^{\circ}\text{C}$

Чийг 90%....95%

Ажиллагаа 6.4 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 14-15-ны шөнө 01 цаг 02 минутанд Дөрвөлжин сумаас баруун зүгт 30 км Бага буурлын өврөөс / Sc/ давхраат борооны үүлэнд харвалт хийж сул хүчтэй бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун өмнөөс зүүн, Зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $13,3^{\circ}\text{C}$ $12,9^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $13,8^{\circ}\text{C}$ $13,2^{\circ}\text{C}$

Чийг 92%....96%

Ажиллагаа 6.5 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх сүүлийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 15-ны өглөө 06 цаг 26 минутанд Ургамал сумаас Зүүн өмнө зүгт 50 км Шар хуудасны баруун талаас / Sc,Cb/ давхраат борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж сул хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун өмнөөс зүүн, Зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

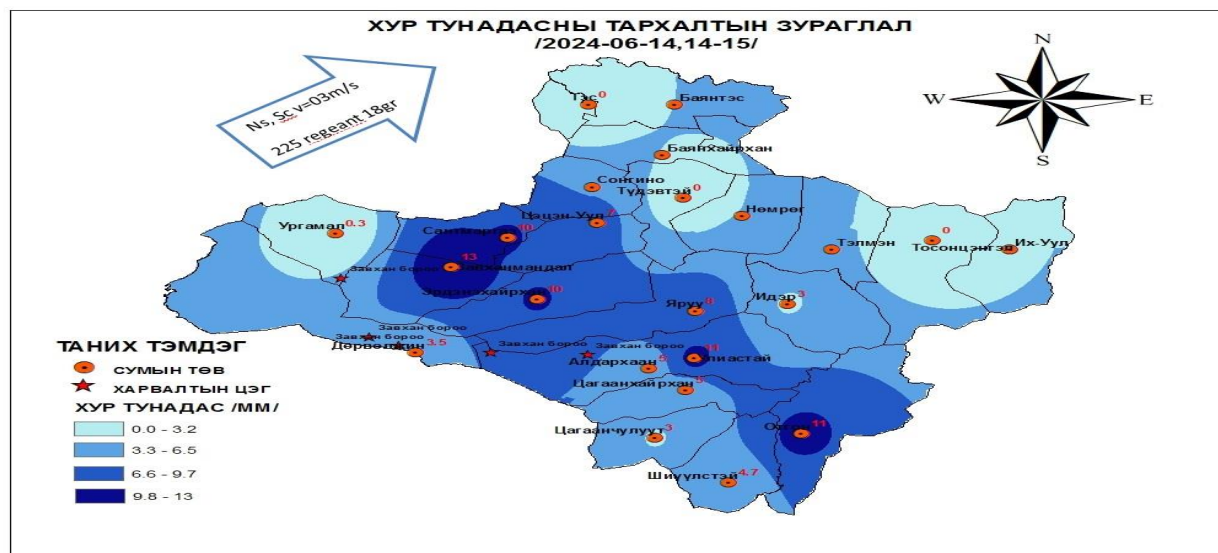
Агаарын температур $12,6^{\circ}\text{C}$ $12,1^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $12,3^{\circ}\text{C}$ $12,0^{\circ}\text{C}$

Чийг 90%....93%

Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаанд пуужин 6ш-ийг зарцуулж нийт 18 гр урвалж зарцуулсан байна.

2024-06-14-15-ны шөнө, 15-ны өдөр цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур нэмэгдүүлсэн үйл ажиллагааны үеийн зураглал

Үйл ажиллагааны тухай мэдээллийг ЦУОШГ-т хүргүүлсэн. Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагааг явуулахад нийт 650 км маршрут зам туулсан байна. Доорх зургаас “Завхан Бороо-1” экспедицийн үйл ажиллагаа явуулсан үеийн зураглалыг харна уу.

Хөрсний чийгийн нэвжилт / 20 см / хөрсний хэлбэрт оруулсан байдал
2024-06-14-15-ны шөнө, 15-ны өдрийн цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур нэмэгдүүлсэн үйл ажиллагааны үеийн зураглал:

Ажиллагаа 7. 2024 оны 6 дугаар сарын 16-17-ны шөнө, 17-ны өдөр
Аэросиноптик нөхцөл: 6 сарын 15-ны 08 цагаар орчины зураг Завхан аймгийн говь болон нутгийн өмнөд хэсгээр дулаан фронт зурагдсан байсан. ҮЗ- 500 гПа дээр баруун Сибирийн хойд талд туйлын бага даралтын орон байрлаж, түүний салбар (хотос нь) НовоСибирийг дайран манай орны баруун хэсгээр зүүн урагшаа

нилээд гүнзгийрч, сунаж тогтсон байдалтай, түүний араас Уралын нурууны баруун орчим төвтэй их даралтын орон түрж байрлан, манай аймаг баруун өмнөдийн урсгалтай, нийт нутгаар давхаарт бөөн үүлнээс хур тунадас орохоор төлөвтэй байв. Зарим газраар халалт их байсан учир агаарын чийг хүрэлцээтэй байж босоо хөгжлийн үүл хөгжиж, аянга цахилгаантай аадар бороо орох байсан. Иймд нутгийн говь болон өмнөд, хэсгээр чийг багатай, хуурайшилт их байсан тул үүлэнд нөлөөлж, хур тунадас нэмэгдүүлэх нь зүйтэй гэж үзсэн.

Ажиллагаа 7.1 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагаа явуулахаар экспедицийн даргын шийдвэр гарч “Завхан Бороо-1” экспедиц 2024 оны 06 дугаар сарын 16-ны өдөр 13 цагт 30 минутанд тогтоосон маршрутын тухайн нутаг дэвсгэрт бэлэн байхаар бэлтгэл ханган гарсан. Эрдэнэхайрхан сумаас зүүн өмнө зүгт 30 км-т 06 дугаар сарын 16-ны орой 15 цаг 34 минутанд /Sc,Cb/ давхраат борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй аадар бороо орж байсан уг процесс хурдан шилжилттэй тул байрлалаа өөрчлөх экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов. Уг процесс баруун өмнөөс, зүүн, Зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал ..

Агаарын температур $22,1^{\circ}\text{C} \dots 20,0^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $45,3^{\circ}\text{C} \dots 43,5^{\circ}\text{C}$

Чийг 40 % - 55%

Ажиллагаа 7.2 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 16-ны өдөр 16 цаг 30 минутанд Дөрвөлжин сумаас хойд зүгт 32 км Их хайрханы өврөөс /Cb/ борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй аадар бороо, мөндөр орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун өмнөөс зүүн, зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $19,3^{\circ}\text{C} \dots 18,5^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $18,9^{\circ}\text{C} \dots 18,0^{\circ}\text{C}$

Чийг 56%....65%

Ажиллагаа 7.3 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 17-ны өдөр 09 цаг 14 минутанд Тэс сумаас баруун зүгт 30 км Аргалантын баруун талаас /Sc,Cb/ давхраат борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун хойноос зүүн, зүүн өмнө зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $14,8^{\circ}\text{C} \dots 14,5^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $16,7^{\circ}\text{C} \dots 16,0^{\circ}\text{C}$

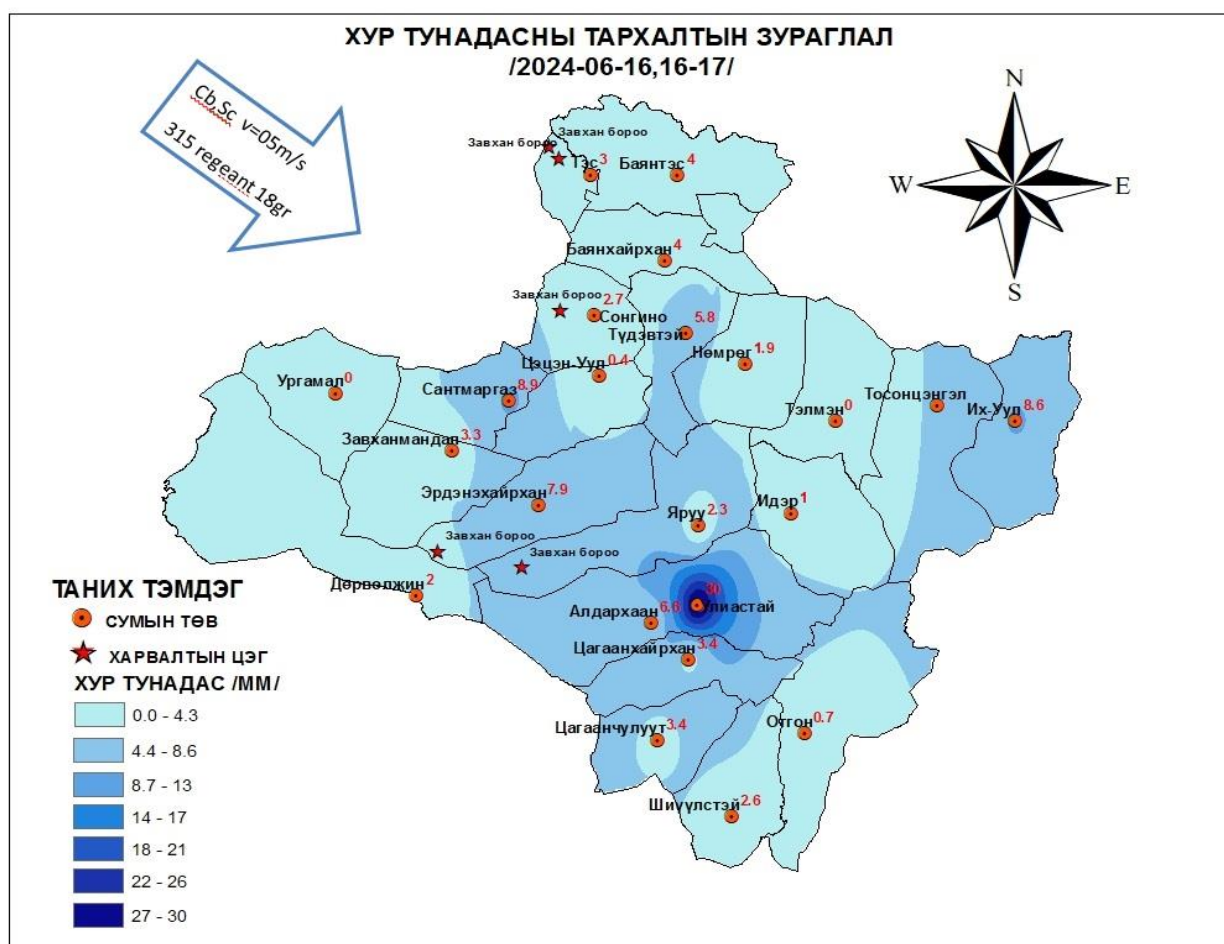
Чийг 91%....95%

Ажиллагаа 7.4 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 17-ны өдөр 09 цаг 40 минутанд Тэс сумаас баруун зүгт 40 км Тэс сумын хилийн заагт /Sc,Cb/ давхраат борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун хойноос зүүн, зүүн өмнө зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Чийг 92%....96%

Чийг 55%....70%

2024-06-16-17-ны шөнө, 17-ны өдөр цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур нэмэгдүүлсэн үйл ажиллагааны үеийн зураглал

Үйл ажиллагааны тухай мэдээллийг ЦУОШГ-т хүргүүлсэн. Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагааг явуулахад нийт 1050 км маршрут зам туулсан байна. Доорх зургаас “Завхан Бороо-1” экспедицийн үйл ажиллагаа явуулсан үеийн зураглалыг харна үү.

2024-06-16-17-ны шөнө, 17-ны өдрийн цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур нэмэгдүүлсэн үйл ажиллагааны үеийн зураглал:

Ажиллагаа 8. 2024 оны 6 дугаар сарын 24-ний өдөр Аэросиноптик нөхцөл: 6 сарын 23-ны 08 цагаар орчны зургаар Хөвсгөл аймгийн нутгаар дулаан фронт зурагдсан байсан. Цааш шилжин дулаан фронт Завхан аймгийн нутгаар зургдах төлөвтэй байсан. 850гпа зургаар фронт +20 изотермээр зурагдсан. Завхан аймаг баруун хойноос урсгалтай, Хангай уулархаг нутгаар борооны давхаарт үүлнээс шиврээ бороо орохоор төлөвтэй байв. Дулаан агаарт чийг хангалтай байсан учир жигд агаарын бургиа хөдөлгөөн идэвхжих, СВ үүл хөгжиж байв. Иймд Хангай уулархаг нутгаар хуурайшилт их байсан тул үүлэнд нөлөөлж, хур тунадас нэмэгдүүлэх нь зүйтэй гэж үзсэн. Уг өдөр нь коньвекцын үүл хөгжиж /Cb/ нөлөөлөх шийдвэр гаргасан.

Ажиллагаа 8.1 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагаа явуулахаар экспедицийн даргын шийдвэр гарч “Завхан Бороо-1” экспедиц 2024 оны 06 дугаар сарын 23-ны шөнө 23 цагт 30 минутанд тогтоосон маршрутын тухайн нутаг дэвсгэрт бэлэн байхаар бэлтгэл ханган гарсан. Нөмрөг сумаас баруун зүгт 25 км-т 06 дугаар сарын 24-ний өдөр 14 цаг 45 минутанд /Cb/ борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж, ердийн хүчтэй аадар бороо орж байсан уг процесс хурдан шилжилттэй тул байрлалаа өөрчлөх экспедицийн даргын шийдвэрээр байрлал солих, ажиллагааг түр зогсоов. Уг процесс баруун, баруун хойноос, зүүн, зүүн өмнө зүгт шилжилттэй байсан.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал ..

Агаарын температур 23,7C⁰.....20,0C⁰

Чийг 40 % - 55%

Ажиллагаа 8.2 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 24-ний өдөр 15 цаг 35 минутанд Нөмрөг сумаас зүүн зүгт 32 км Тэлмэн нуурын араас /Cb/ борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй аадар бороо, орж хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун баруун хойноос зүүн, зүүн өмнө зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $24,5^{\circ}\text{C}$ $24,0^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $39,8^{\circ}\text{C}$ $38,3^{\circ}\text{C}$

Чийг 50%...65%

Ажиллагаа 8.3 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх сүүлийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 24-ний өдөр 16 цаг 32 минутанд Тосонцэнгэл сумаас баруун хойд зүгт 27 км /Cb/ борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун хойноос зүүн, зүүн өмнө зүгт шилжилттэй байсан өндөр уулсан дунд байрлал байгаа тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $21,0^{\circ}\text{C}$ $20,5^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $24,6^{\circ}\text{C}$ $23,3^{\circ}\text{C}$

Чийг 45%....55%

Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаанд пуужин 4ш-ийг зарцуулж нийт 12 гр үрвалж зарцуулсан байна.

2024-06-24-ний өдөр цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур нэмэгдүүлсэн үйл ажиллагааны үеийн зураглал

Үйл ажиллагааны тухай мэдээллийг ЦУОШГ-т хүргүүлсэн. Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагааг явуулахад нийт 725 км маршрут зам туулсан байна. Доорх зургаас “Завхан Бороо-1” экспедицийн үйл ажиллагаа явуулсан үеийн зураглалыг харна үү.

2024-06-24-ний өдрийн цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур нэмэгдүүлсэн үйл ажиллагааны үеийн зураглал:

Ажиллагаа 9. 2024 оны 6 дугаар сарын 27-ны өдөр Аэросиноптик нөхцөл: 6 сарын 23-ны 08 цагаар орчины зургаар Монгол орны нутгаар 2 фронт зурагдсан байсан. 850гпа зургаар +20 изотермээр зурагдсан фронт цааш шилжин Завхан аймгийн нутгаар дайран өнгөрөх төлөвтэй байсан. Завхан аймаг баруун өмнөөс баруун хойш эргэх урсгалтай, ихэнх нутгаар борооны давхаарт үүлнээс шиврээ бороо орохоор төлөвтэй байв. Дулаан агаарт чийг хангалтай байсан учир жигд агаарын бургиа хөдөлгөөн идэвхжих, СВ үүл хөгжиж байв. Иймд ихэнх нутгаар хуурайшилт их байсан тул үүлэнд нөлөөлж, хур тунадас нэмэгдүүлэх нь зүйтэй гэж үзсэн.

Ажиллагаа 9.1 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагаа явуулахаар экспедицийн даргын шийдвэр гарч “Завхан Бороо-1” экспедиц 2024 оны 06 дугаар сарын 26-ны шөнө 17 цагт 30 минутанд тогтоосон маршрутын тухайн нутаг дэвсгэрт бэлэн байхаар бэлтгэл ханган гарсан. Ургамал сумаас баруун хойд зүгт 25 км-т 06 дугаар сарын 27-ны өдөр 07 цаг 30 минутанд /Cb,Sc/ давхраат борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж сул хүчтэй аадар бороо орж байсан, уг процесс хурдан шилжилттэй тул байрлалаа өөрчлөх экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов. Уг процесс баруун, баруун хойноос, зүүн, зүүн өмнө зүгт шилжилттэй тасанга үүл орж ирсэн.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал ..

Агаарын температур 18,5C⁰.....17,4C⁰

Хөрсний температур 19,8C⁰.....18,8C⁰

Чийг 65 % - 70%

Ажиллагаа 9.2 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 27-ны өдөр 08 цаг 09 минутанд Ургамал сумаас баруун хойд зүгт 32 км Духын зүүн хэсгээс /Cb,Sc/ давхраат борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй аадар бороо, орж хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун хойноос зүүн, зүүн өмнө зүгт шилжилттэй байсан, тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур 19,3C⁰.....18,6C⁰

Хөрсний температур 20,5C⁰.....19,1C⁰

Чийг 67%....75%

Ажиллагаа 9.3 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 27-ны өдөр 12 цаг 58 минутанд Сантмаргаз сумаас баруун хойд зүгт 56 км-ын зайнаас /Cb,Sc/ давхраат борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж сул хүчтэй аадар бороо, орж хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун баруун хойноос зүүн, зүүн өмнө зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $21,8^{\circ}\text{C}$ $20,2^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $46,8^{\circ}\text{C}$ $44,3^{\circ}\text{C}$

Чийг 40%....60%

Ажиллагаа 9.4 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 06 дугаар сарын 27-ны өдөр 14 цаг 34 минутанд Сантмаргаз сумаас баруун хойд зүгт 50 км Их маргаз /Cb,Sc/ давхраат борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй аадар бороо, орж хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун баруун хойноос зүүн, зүүн өмнө зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $22,1^{\circ}\text{C}$ $21,5^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $49,5^{\circ}\text{C}$ $48,0^{\circ}\text{C}$

Чийг 41%....65%

Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаанд пуужин 5ш-ийг зарцуулж нийт 15 гр урвалж зарцуулсан байна.

2024-06-27-ны өдөр цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур нэмэгдүүлсэн үйл ажиллагааны үеийн зураглал

Үйл ажиллагааны тухай мэдээллийг ЦУОШГ-т хүргүүлсэн. Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагааг явуулахад нийт 709 км маршрут зам туулсан байна.

Доорх зургаас “Завхан Бороо-1” экспедицийн үйл ажиллагаа явуулсан үеийн зураглалыг харна уу.

2024-06-27-ны өдрийн цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур нэмэгдүүлсэн үйл ажиллагааны үеийн зураглал:

Ажиллагаа 10. 2024 оны 7 дугаар сарын 03-ны өдөр, 03-04-ний шөнө

Аэросиноптик нөхцөл: 7 сарын 2-ны 20 цагаар орчны зургаар Завхан аймгийн нутгаар дулаан фронт дайран өнгөрж, ардаа Баян-Өлгий аймгийн нутаг дэвсгэр дээр 2 дугаар фронт байсан. 850гпа зургаар +24 изотермээр зурагдсан фронт цааш шилжин Завхан аймгийн нутгаар дайран өнгөрөх төлөвтэй байсан. Завхан аймаг баруун хойноос урсгалтай, ихэнх нутгаар борооны давхаарт үүлнээс бороо орохоор төлөвтэй байв. Дулаан агаарт чийг хангалтай байсан учир жигд агаарын бургиа хөдөлгөөн идэвхжих, СВ үүл хөгжиж байв. Иймд ихэнх нутгаар хуурайшилт их байсан тул үүлэнд нөлөөлж, хур тунадас нэмэгдүүлэх нь зүйтэй гэж үзсэн.

Ажиллагаа 10.1 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагаа явуулахаар экспедицийн даргын шийдвэр гарч “Завхан Бороо-1” экспедиц 2024 оны 07 дугаар сарын 02-ны орой 21цагт 30 минутанд тогтоосон маршрутын тухайн нутаг дэвсгэрт бэлэн байхаар бэлтгэл ханган гарсан. Дөрвөлжин сумаас баруун хойд зүгт 30 км-т 07 дугаар сарын 03-ны 10 цаг 33 минутанд Халзан морьт гэдэг газар /Cb,Sc/ үүлэнд харвалт хийж, ердийн хүчтэй аадар бороо орж, уг процесс нь хурдан шилжилттэй тул байрлалаа өөрчлөх, экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоох шийдвэр гаргасан. Уг процесс баруун өмнөөс, зүүн, зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал ..

Агаарын температур $25,3^{\circ}\text{C}$ $24,0^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $29,2^{\circ}\text{C}$ $28,3^{\circ}\text{C}$

Чийг 34% - 45%

Ажиллагаа 10.2 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 07 дугаар сарын 03-ны 12 цаг 10 минутанд Ургамал сумаас зүүн өмнө зүгт 40 км Хөтөл ус гэдэг газарт /Cb,Sc/ давхраат борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж сул хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун өмнөөс, зүүн, зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан. тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $21,8^{\circ}\text{C}$ $19,1^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $28,7^{\circ}\text{C}$ $27,1^{\circ}\text{C}$

Чийг 56 % - 65%

Ажиллагаа 10.3 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 07 дугаар сарын 03-ны 15 цаг 15 минутанд Ургамал сумаас баруун зүгт 50 км Цагаан түнгээс / Sc,Cb/ давхраат бөөн үүлэнд харвалт хийж сул хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун хойноос, зүүн, зүүн өмнө зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $23,9^{\circ}\text{C}$ $22,1^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $30,3^{\circ}\text{C}$ $29,0^{\circ}\text{C}$

Чийг 50%....57%

Ажиллагаа 10.4 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 07 дугаар сарын 03-ны орой 19 цаг 40 минутанд Сонгино сумаас баруун хойд зүгт 25 км Цавдангын араас /Sc,Cb/ борооны давхраат бөөн үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун өмнөөс, зүүн, зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $19,4^{\circ}\text{C}$ $18,1^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $21,8^{\circ}\text{C}$ $20,5^{\circ}\text{C}$

Чийг 72%....80%

Ажиллагаа 10.5 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 07 дугаар сарын 03-ны 20 цаг 10 минутанд Баянхайрхан сумаас баруун хойд зүгт 40 км Мод толгой гэдэг газар / Sc,Cb/ давхраат, борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун өмнөөс, зүүн, зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр байрлал өөрчлөх тул ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $18,9^{\circ}\text{C}$ $17,5^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $21,5^{\circ}\text{C}$ $19,4^{\circ}\text{C}$

Чийг 75%....81%

Ажиллагаа 10.6 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 07 дугаар сарын 03-04-ний шөнө 23 цаг 15 минутанд Тэс сумаас зүүн өмнө зүгт 20 км Зээрэнгийн дөрөлжийн урд талаас / Sc,Cb/ давхраат, борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж сул хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун өмнөөс, зүүн, зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр байрлал өөрчлөх тул ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $16,0^{\circ}\text{C}$ $15,5^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $18,1^{\circ}\text{C}$ $16,5^{\circ}\text{C}$

Чийг 80%...85%

Ажиллагаа 10.7 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 07 дугаар сарын 03-04-ний шөнө 02 цаг 30 минутанд

Үйл ажиллагааны тухай мэдээллийг ЦУОШГ-т хүргүүлсэн. Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагааг явуулахад нийт 1062 км маршрут зам туулсан байна. Доорх зургаас “Завхан Бороо-1” экспедицийн үйл ажиллагаа явуулсан үеийн зураглалыг харна уу.

2024-07-03-ны өдөр, 03-04-ний шөнө цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур нэмэгдүүлсэн үйл ажиллагааны үеийн зураглал:

Ажиллагаа 11. 2024 оны 7 дугаар сарын 20, 21, 22-ны өдөр Аэросиноптик нөхцөл: 7 сарын 19-ний 20 цагаар орчны Баян-Өлгий аймгийн нутаг дэвсгэр дээр фронт зурагдсан байсан. 850гпа зургаар +16 изотермээр зурагдсан фронт цааш шилжин Завхан аймгийн нутгаар дайран өнгөрөх төлөвтэй байсан. Завхан аймаг баруун өмнөөс баруун хойш эргэх урсгалтай, ихэнх нутгаар борооны давхаарт үүлнээс бороо орохоор төлөвтэй байв. Дулаан агаарт чийг хангалтай байсан учир жигд агаарын бургиа хөдөлгөөн идэвхжих, СВ үүл хөгжиж байв. Иймд ихэнх нутгаар хуурайшилт их байсан тул үүлэнд нөлөөлж, хур тунадас нэмэгдүүлэх нь зүйтэй гэж үзсэн. 22-нд нутгийн хойд хэсгээр сул хотос орж ирсэн.

Ажиллагаа 11.1 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагаа явуулахаар экспедицийн даргын шийдвэр гарч “Завхан Бороо-1” экспедиц 2024 оны 07 дугаар сарын 20-ны өглөө үүрээр 05 цагт 00 минутанд тогтоосон маршрутын тухайн нутаг дэвсгэрт бэлэн байхаар бэлтгэл ханган гарсан. Аймгийн төвөөс зүүн хойд зүгт 45

км-т 07 дугаар сарын 20-ны өглөө үүрээр 05 цаг 45 минутанд Загастайн давааны өврөөс /Sc,Ns/ давхраат үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй бороо орж байсан уг процесс удаан шилжилттэй сууж орж байсан тул байрлалаа өөрчлөх экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов. Уг процесс баруун өмнөөс, зүүн, зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал ..

Агаарын температур 14,2 C⁰....13,0C⁰

Хөрсний температур 15,0C⁰.....14,5C⁰

Чийг 96 % - 98%

Ажиллагаа 11.2 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 07 дугаар сарын 20-ны өглөө 06 цаг 25 минутанд Идэр сумаас баруун зүгт 30 км Загастайн давааны хойд хэсгээс / Sc,Ns/ давхраат борооны үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун өмнөөс, зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур 15,1C⁰.....14,4C⁰

Хөрсний температур 16,1C⁰.....15,0C⁰

Чийг 95%....98%

Ажиллагаа 11.3 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 07 дугаар сарын 20-ны өглөө 07 цаг 07 минутанд Идэр сумаас хойд зүгт 25 км хөндийгөөс /Cb,Ns/ давхраат борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун өмнөөс, зүүн хойд зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур 13,0C⁰.....12,5C⁰

Хөрсний температур 15,3C⁰.....13,3C⁰

Чийг 95%....98%

Ажиллагаа 11.4 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 07 дугаар сарын 20-ны 11 цаг 46 минутанд Баянтэс сумаас өмнө зүгт 25 км Дүнгээ уулын араас / Sc,Cb/ давхраат борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж сул хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун өмнөөс, зүүн, зүүн өмнө зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур 15,1C⁰.....14,0C⁰

Хөрсний температур 19,1C⁰.....18,3C⁰

Чийг 91%....95%

Ажиллагаа 11.5 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 07 дугаар сарын 20-ны 12 цаг 42 минутанд Баянтэс сумаас баруун өмнө зүгт 30 км-т хөндийгөөс / Sc,Cb/ давхраат борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж сул хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун хойноос, зүүн, зүүн өмнө зүгт шилжилттэй байсан. тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $17,1^{\circ}\text{C}$ $16,5^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $22,3^{\circ}\text{C}$ $21,0^{\circ}\text{C}$

Чийг 92%....96%

Ажиллагаа 11.6 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх дараагийн үйл ажиллагааг 07 дугаар сарын 21-ний орой 21 цаг 51 минутанд Сонгино сумаас баруун зүгт 25 км-т /Cb/ борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж сул хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун хойноос, зүүн, зүүн өмнө зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг түр зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $21,0^{\circ}\text{C}$ $19,5^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $26,8^{\circ}\text{C}$ $25,5^{\circ}\text{C}$

Чийг 50%....60%

Ажиллагаа 11.7 Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх сүүлийн үйл ажиллагааг 07 дугаар сарын 22-ны 11 цаг 15 минутанд Тэс сумаас баруун зүгт 25 км-т /Cb, Cu/ борооны бөөн үүлэнд харвалт хийж ердийн хүчтэй аадар бороо орж, хур тунадасны эрчимшил нь нэмэгдсэн. Уг процесс баруун, баруун хойноос, зүүн, зүүн өмнө зүгт шилжилттэй байсан тул экспедицийн даргын шийдвэрээр үйл ажиллагааг зогсоов.

Багажаар хэмжилт хийж тоололтыг харуулвал .

Агаарын температур $16,9^{\circ}\text{C}$ $15,1^{\circ}\text{C}$

Хөрсний температур $25,9^{\circ}\text{C}$ $24,5^{\circ}\text{C}$

Чийг 77%....80%

Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаанд пуужин 7ш-ийг зарцуулж нийт 21 гр урвалж зарцуулсан байна.

2024-07-20,21,22-ны өдөр цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур нэмэгдүүлсэн үйл ажиллагааны үеийн зураглал

Үйл ажиллагааны тухай мэдээллийг ЦУОШГ-т хүргүүлсэн. Цаг агаарт зориудаар нөлөөлөх үйл ажиллагааг явуулахад нийт 1600 км маршрут зам туулсан байна.

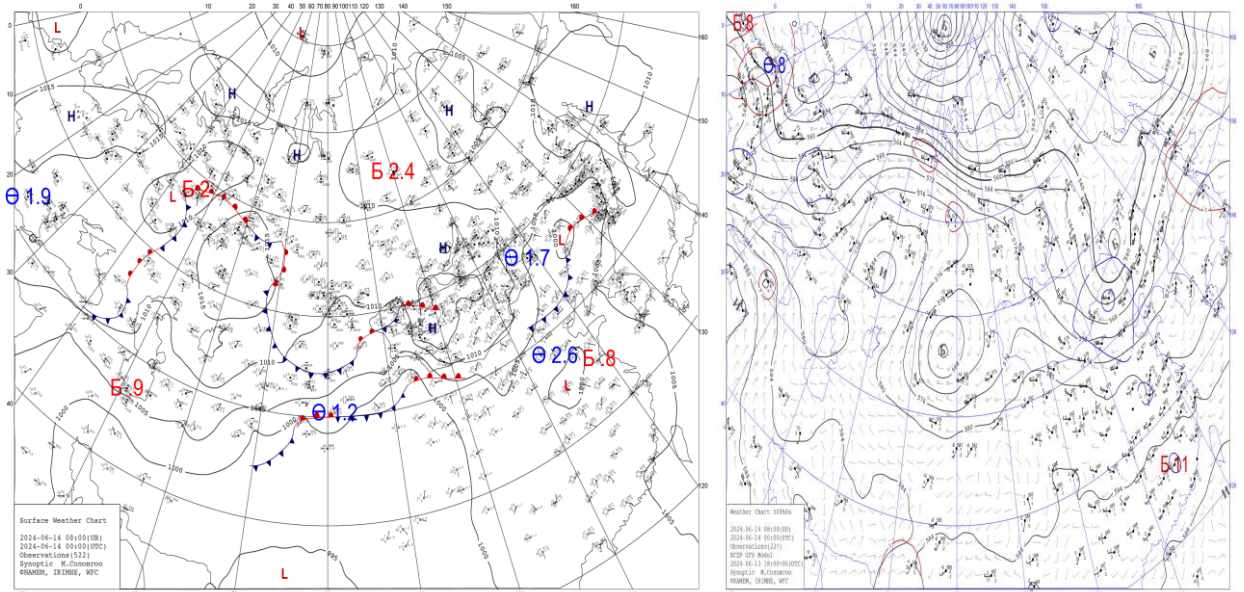
Доорх зургаас “Завхан Бороо-1” экспедицийн үйл ажиллагаа явуулсан үеийн зураглалыг харна уу.

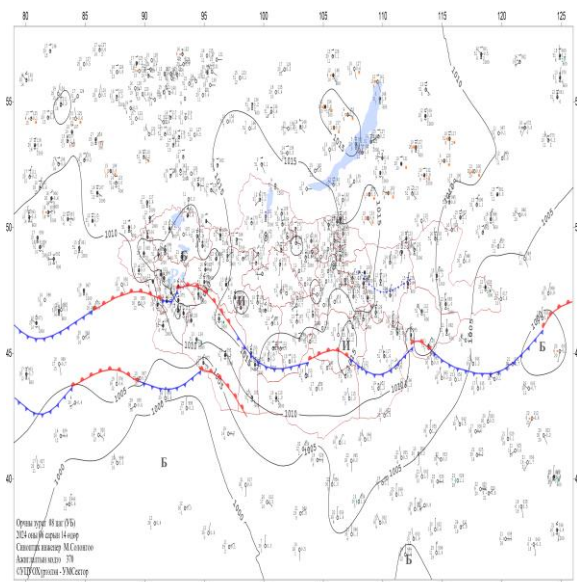

2024-07-20,21,22-ны өдрийн цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур нэмэгдүүлсэн үйл ажиллагааны үеийн зураглал:

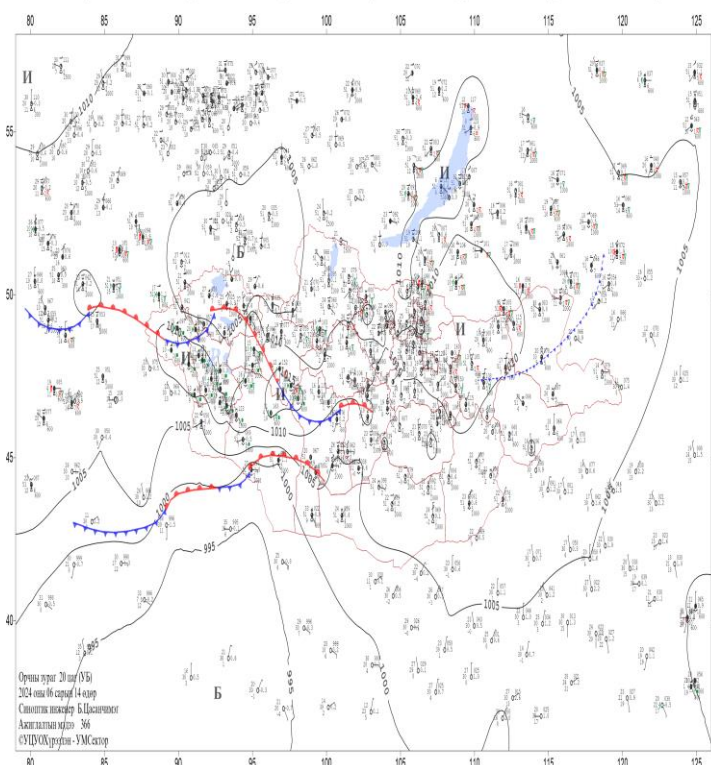
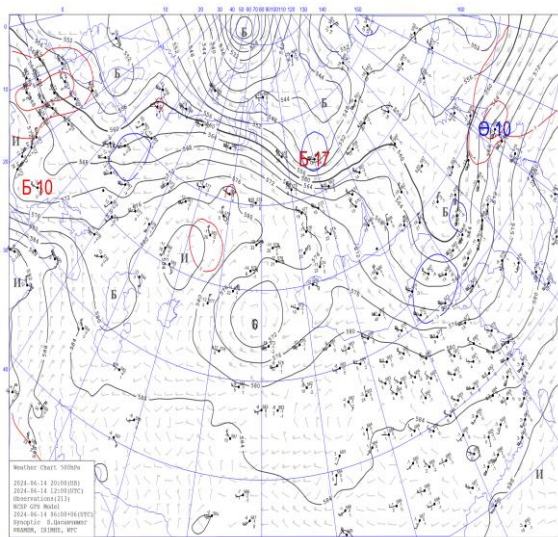
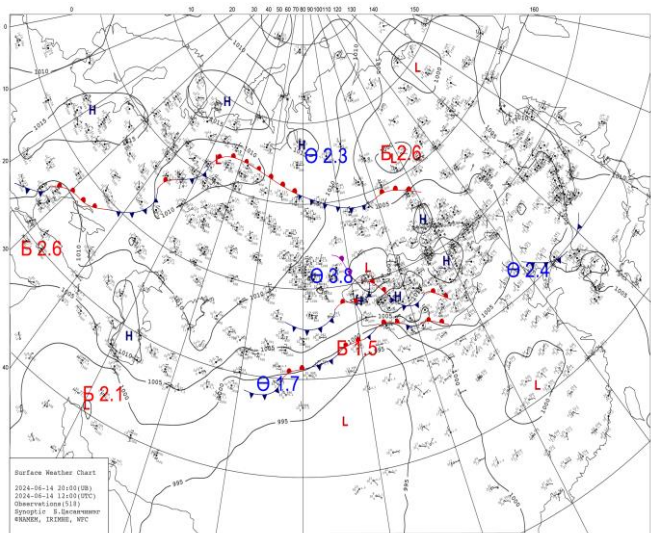
Гурав. Аймгийн нутаг дэвсгэрт орсон их борооны задлан

2024 оны 06 сарын 14-ний өдөр 14-15-ны шөнө орсон их бороо

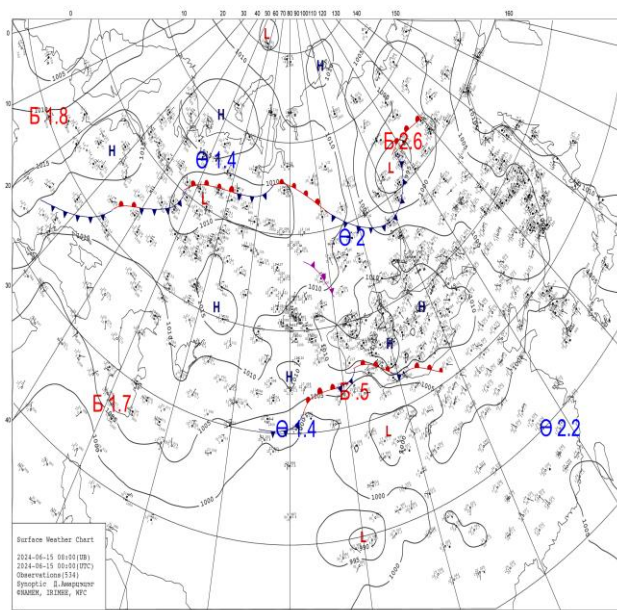

06 сарын 14-ний 08 цагт АТ-500гПа дээр Балхаш нуур орчим төвтэй циклон байрлаж, түүний хотос манай орны баруун хэсгээр түрж, мөн өмнөд талаасаа бага зэргийн хориг гүвээ түрсэн байгааг харахад циклоны шилжилт удаан, ихэнх нутгийг хамарч, тунадас тогтож орохоор байв. 6 сарын 14-ны 08 цагийн орчны зургаар манай аймгийн Дөрвөлжин сумын нутгаар дулаан фронт зурагдсан, цааш шилжин говь болон нутгийн өмнө хэсгээр дулаан фронт дайрах төлөвтэй. Салхи баруун өмнөөсөө 2-6м/с, түр зуур зарим газраар 10-12м/с хүрч байв. Говь болон өмнөд хэсгээр өндрийн давхаарт, борооны бөөн үүлнээс зүс хур тунадас орохоор төлөвтэй. Зарим газраар фронтын гаралтай СВ үүл хөгжиж байв

06 сарын 14-ний 20 цагт АТ-500гПа дээр Балхаш нуур орчим төвтэй циклон дүүрч, түүний хотос манай орны баруун хэсгээр түрсэн хэвээр, мөн өмнөд талаасаа түрсэн хориг гүвээ гүнзгийрч дээшилж, циклоны шилжилт удаан, тогтсон байв. 6 сарын 14-ны 20 цагийн орчны зургаар манай аймгийн баруун буюу говийн сумдын нутгаар дулаан фронт зурагдсан, цааш шилжин ихэнх нутгаар дулаан фронт дайрах төлөвтэй. Нийт нутгаар өндрийн давхаарт, борооны бөөн үүл хөгжиж, салхи баруун өмнөөсөө 2-10м/с, түр зуур зарим газраар 10-15м/с хүрч,

ихэнх нутгаар 0.0-7.0мм дуу цахилгаантай аадар бороо орж байв.Цаашид ихэнх нутгийг хамарч бороо, дуу цахилгаантай аадар бороо орох төлөвтэй байсан.

2023 оны **Пуужингийн** хангалт **нийт -60ш**

Нэмэлт- Архангай аймгийн УЦУОШТөвөөс 20 ш JFJ-3A пуужин татан авах ажлыг 2024 оны 06 дугаар сарын 26-27-ны хооронд Экспедицийн дарга Э.Мөнгөнцэцэг өөрийн биеэр албаны унаатай явж хүлээн авч тээвэрлэлт хийж авчирсан.

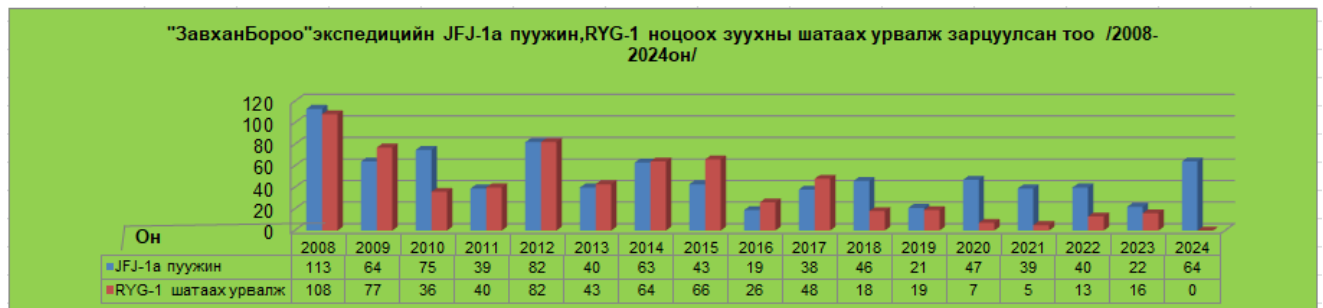
а. **“Завхан бороо- 1”** экспедиц

Акт №	Гаралт	Аймгийн нэр	Сумын нэр	газрын нэр	Он, сар, өдөр	Харвасан пуужингийн тоо /ш/	Үлдэгдэл /ш/
1	1	Завхан	Алдархаан	Дооной хөндий	2024.05.23	1	
2		Завхан	Алдархаан	Их хайрхан	2024.05.23	1	
3	1	Завхан	Алдархаан Б-75 км	Завхан голын хөвөө	2024.05.27	1	
4		Завхан	Алдархаан Б-80 км	Завхан голын хөвөө	2024.05.27	1	
5		Завхан	Дөрвөлжин ЗХ-30 км	Сээрт	2024.05.27	1	
6		Завхан	Дөрвөлжин Х-30 км	Их хайрхан сэгс	2024.05.27	1	
7		Завхан	Эрдэнэхайрхан БӨ-25 км	Бор давс	2024.05.27	1	
8		Завхан	Эрдэнэхайрхан ЗӨ-30 км	Залаат	2024.05.27	1	
9		Завхан	Цагаанхайрхан Б-40 км		2024.05.27	1	
10		Завхан	Цагаанхайрхан БХ-32 км		2024.05.27	1	
11	1	Завхан	Улиастай ЗХ-38 км	Улаан хаалга	2024.06.02	1	
12		Завхан	Улиастай ЗХ-45 км	Загастайн даваа	2024.06.02	1	
13	1	Завхан	Ургамал Ө-50 км	Аргалын хар	2024.06.03	1	
14		Завхан	Тэс Х-20 км	Нисэхийн шугуй	2024.06.04	1	
15		Завхан	Тэс Б-25 км	Аргалантын дөрөлж	2024.06.04	1	
16		Завхан	Тэс БӨ-30 км	Донын зүүн бие	2024.06.04	1	
17		Завхан	Тэс Б-20 км	Голын хөндлөн	2024.06.04	1	
18		Завхан	Зүүнхангай ЗӨ-20 км	Хан хөхий	2024.06.04	1	
19		Завхан	Сонгино Бх-35 км	Цавдан	2024.06.05	1	
20		Завхан	Сонгино Б-40 км	Хан хөхий	2024.06.05	1	
21	1	Завхан	Ургамал БӨ-50 км	Таван толгой	2024.06.12	1	
22		Завхан	Ургамал БӨ-37 км	Уурхайн зүүн талаас	2024.06.12	1	

23		Завхан	Ургамал БӨ-33 км		2024.06.12	1	
24		Завхан	Ургамал ЗӨ-25 км	Баян-Улаан	2024.06.12	1	
25		Завхан	Ургамал ЗӨ-20 км	Цагаан овоо	2024.06.12	1	
26		Завхан	Ургамал БХ-22 км	Элсний бүгс	2024.06.12	1	
27	1	Завхан	Алдархаан БХ-28 км	Ханын худаг	2024.06.14	1	
28		Завхан	Дөрвөлжин З-30 км	Сайхан	2024.06.14	1	
29		Завхан	Дөрвөлжин Б-25 км	Буга хайрхан	2024.06.15	1	
30		Завхан	Дөрвөлжин Б-35 км	Бага буурал	2024.06.15	1	
31		Завхан	Ургамал ЗӨ-50 км	Хуйхын худаг	2024.06.15	2	
32	1	Завхан	Эрдэнэхайрхан ЗӨ-30 км	Сээр	2024.06.16	1	
33		Завхан	Дөрвөлжин Х-32 км	Их хайрхан	2024.06.16	1	
34		Завхан	Тэс Б-25 км	Аргалатын баруун тал	2024.06.17	1	
35		Завхан	Тэс Б-40 км	Хилийн зааг	2024.06.17	1	
36		Завхан	Сонгино Б-35 км		2024.06.17	2	
37	1	Завхан	Нөмрөг Б-20 км	Баруун давааны ам	2024.06.24	1	
38		Завхан	Нөмрөг З-30 км	Тэлмэн нуурын ар	2024.06.24	1	
39		Завхан	Тосонцэнгэл БХ-27 км	Мэргэн	2024.06.24	2	
40	1	Завхан	Ургамал БХ-22 км	Элсний бүгс	2024.06.27	1	
41		Завхан	Ургамал БХ-30 км	Духын зүүн хэсэг	2024.06.27	1	
42		Завхан	Сантмаргаз Х-56 км		2024.06.27	1	
43		Завхан	Сантмаргаз БХ-50 км	Их маргаз	2024.06.27	2	
44	1	Завхан	Дөрвөлжин сумаас БХ-30км	Халзан морьт	2024.07.03	1	
45		Завхан	Ургамал сумаас ЗӨ-40км	Хөтөл ус	2024.07.03	1	
46		Завхан	Ургамал сумаас Б-50км	Цагаан түнгэ	2024.07.03	2	
47		Завхан	Сонгино сумаас Х-25км	Цавдан	2024.07.03	1	

48		Завхан	Баянхайрхан сумаас БХ-40км	Модот дөрөлж	2024.07.03	1	
49		Завхан	Тэс сумаас ЗӨ- 20км	Баянхайрхан	2024.07.03	2	
50		Завхан	Асгат сумаас БХ- 15км		2024.07.04	1	
51		Завхан	Асгат сумаас БХ- 19 км		2024.07.04	1	
52	1	Завхан	Улиастай ЗХ- 45км	Загастайн даваа	2024.07.20	1	
53		Завхан	Идэр сумаас Б- 30км	61 гарам	2024.07.20	1	
54		Завхан	Идэр сумаас Х- 25км	Хөндийд	2024.07.20	1	
55		Завхан	Баянтэс сумаас Ө-25км		2024.07.20	1	
56		Завхан	Баянтэс сумаас БӨ-20км	Дүнгээн ар	2024.07.20	1	
57		Завхан	Сонгино сумаас Б-25км		2024.07.21	1	
58		Завхан	Тэс сумаас БХ- 25км	Аргалантын дөрөлж	2024.07.22	1	
	Нийт					64	16

2008-2024 онд зарцуулсан JFJ-3а борооны пуужин, ноцоох зуухны шатаах урвалжын тоо графикаас харна уу

Тав . Төсөв санхүү

1. Улсын төсвөөс:

-Борооны пуужин 64ширхэг 14.784.000.00₮

-Ноцоох урвалж зарцуулаагүй **нийт 14.784.000.00₮**

2. Орон нутгийн төсвөөс:

-Шатахуун 4.000.000.00 төг

-Ириудим гар утас 1.544.079,00 төг нийт 5.5 сая. төг

- **нийт 7,0 сая төг** зарцуулсан байна.

нийт төсөв санхүүжилт 20.328.079₮

Зургаа : Судалгаа. 2008 оноос эхлэн цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлсэн ажлын судалгааны материалыг жил бүр нэгтгэн баяжилт хийнэ ажиллаж байна.

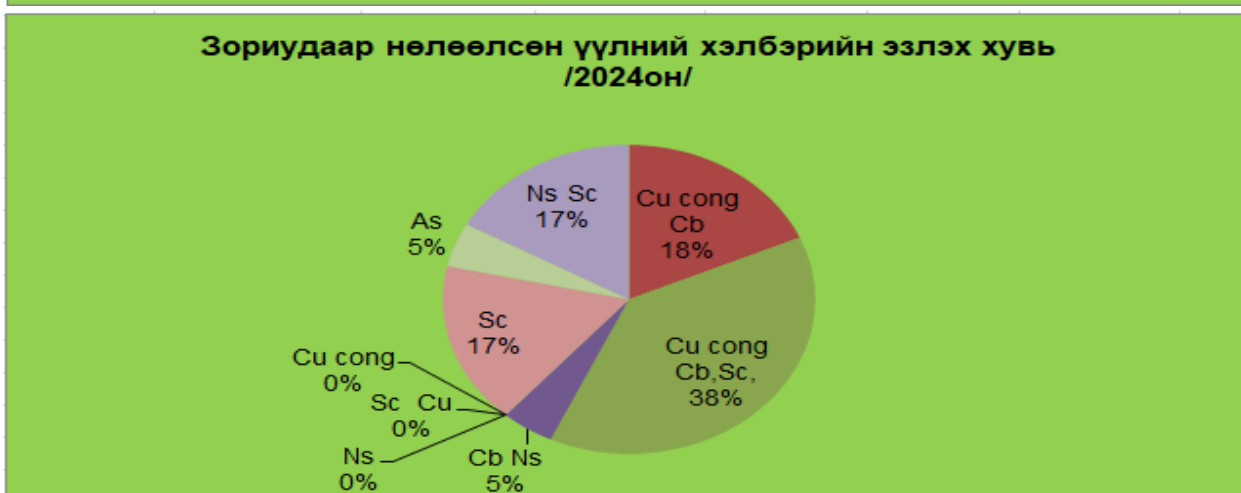
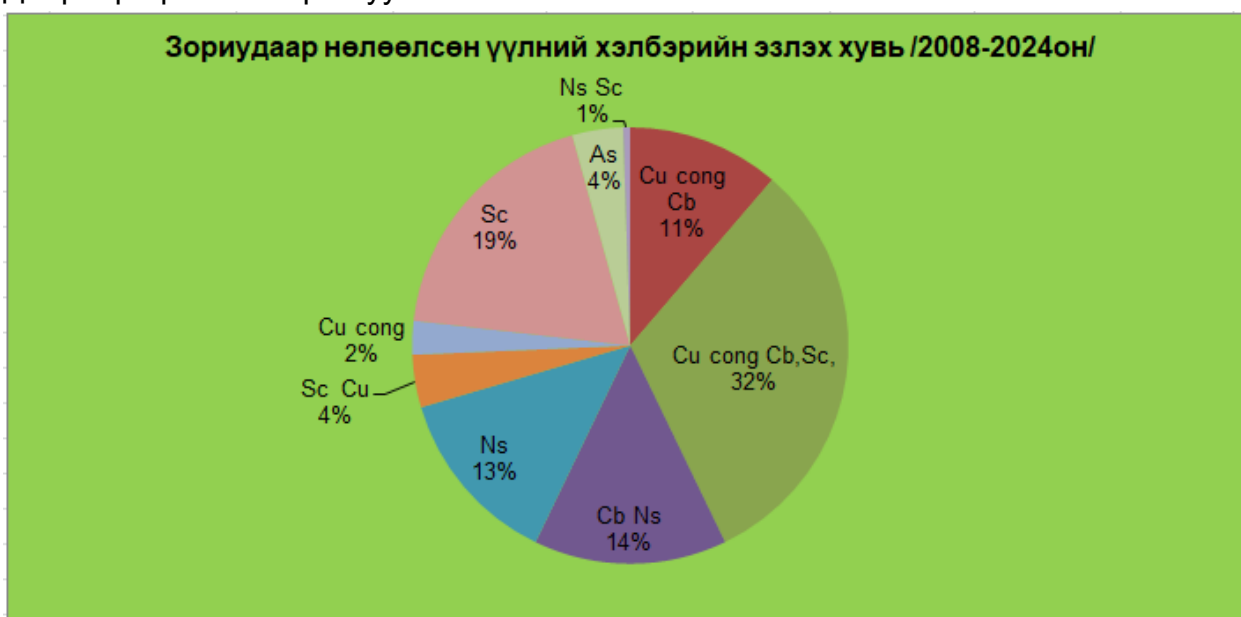
Үүнд :

1. Экспедицийн ЦАЗН-х үйл ажиллагаа явуулсан тоо / JFJ-1а борооны пуужин, газрын генератор /
2. ЦАЗН-х үйл ажиллагаанд зарцуулсан урвалжын хэмжээ /JFJ-1а борооны пуужин, ноцоох урвалж/
3. ЦАЗН-х үйл ажиллагааны үед ямар үүлний хэлбэрт хэдэн грамм урвалж
4. Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх үед орж ирсэн үүлний шилжилтийн чиглэл.
5. Дулаан улиралд орсон хур тунадасны хазайлтыг олон жилийн дундажтай харьцуулалт.

“Завхан Бороо-1” экспедиц уур амьсгалын өөрчлөлтийн сөрөг нөлөөллийг бууруулахаар 2008 оноос эхлэн цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаа явуулж, үүлний хэлбэрийн давтагдалт судалгаа хийж харьцуулан харахад гол төлөв конвекцийн гаралтай Cb, Sc үүл түлхүү шилжин орж ирж байна.

Уур амьсгалын өөрчлөлтөөс хамаарч борооны давхраат /Ns/ үүл орж ирэх тохиолдлын тоо багасаж, давхраат бөөн /Sc / үүл, босоо хөгжлийн Cb үүлнүүдэд зориудаар нөлөөлсөн байна.

Доорх графикаас харна уу.

Энэ онд цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх үеийн үүлний хэлбэрт зарцуулсан урвалжын хэмжээг эзлэх хувиар харьцуулан харахад давхраат бөөн /Sc/ үүл, коневийн гаралтай Cu cong, Cb, үүл, борооны давхраат Ns, борооны бөөн Cb үүлнүүд түлхүү нөлөөлж үйл ажиллагаа явуулсан байна. Доорх графикаас харна. уу

ОН	Зүүнээс -Б	ЗХ-БӨ	ЗӨ-БХ	Өмнөөс с-Х	Ө-ЗХ	БХ-ЗХ	ӨЗӨ-БХ	Ө-БХ	Баруун- З	Б-ЗХ	Б-аас- ЗӨ	Б-ХЗХ	БӨ-З	БӨ-ЗХ	БХ-ЗӨ	Хойноос -Ө
	т/т	т/т	т/т	т/т	т/т	т/т	т/т	т/т	т/т	т/т	т/т	т/т	т/т	т/т	т/т	т/т
2008	1		1						1	2	2				2	
2009								1	3		1			2	6	
2010												1			3	
2011			1						1					1	4	1
2012			1	1					4					2	3	1
2013			1	1				1	4		1		3			
2014		1			2			1	2					2	1	1
2015			1	2					2					2	4	
2016					1				2		1			4		
2017							1		2				1	7	3	
2018									1	1	1		1	2	3	
2019	1								3		1			1	3	
2020		4	1											4	5	1
2021		7				4							6	3	11	5
2022						3			4		5		1	2	21	
2023											1			8	3	
2024					1				5					7	3	
Нийт	2	12	6	4	4	7	1	3	32	3	12	1	12	50	77	9

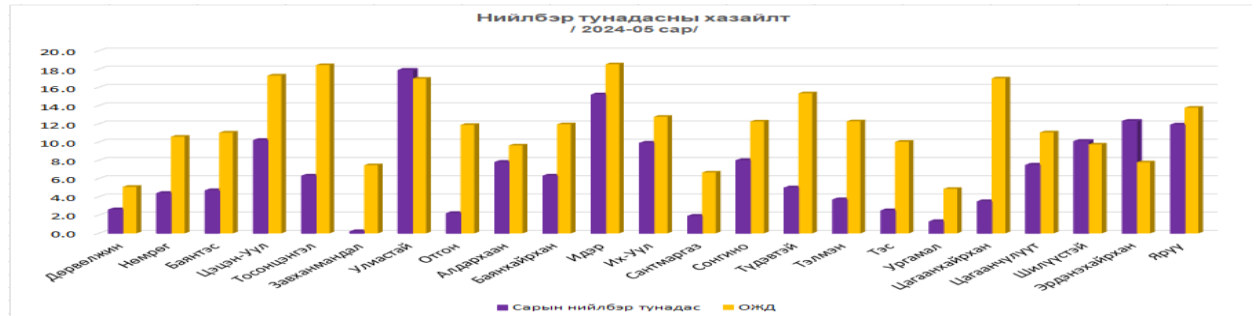
Дээрхи хүснэгтээс харахад үүлний шилжилтийн чиглэл гол төлөв баруун хойд , баруун өмнө, баруун зүгээс шилжин орж ирж байна.

Энэ жил гол төлөв баруун өмнөөс зүүн, зүүн хойд зүгт шилжих явцад цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагааг явууллаа.

Долоо : Үр дүн.

5 дугаар сард: Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагааг 2 удаа явуулсан. Аймгийн хэмжээнд нийлбэр тунадас 155,4мм буюу олон жилийн дунджаас бага хур тунадас орсон.

Олон жилийн дунджаас хамгийн их нь Улиастай 17,9мм, Шилүүстэй 10,1мм, Эрдэнэхайран 12,3мм, тунадас орсон бол хамгийн бага нь Завханмандалд 0,2мм бусад нутгаар 1,3-9,9мм тунадас орсон байна. графикаас харна уу.

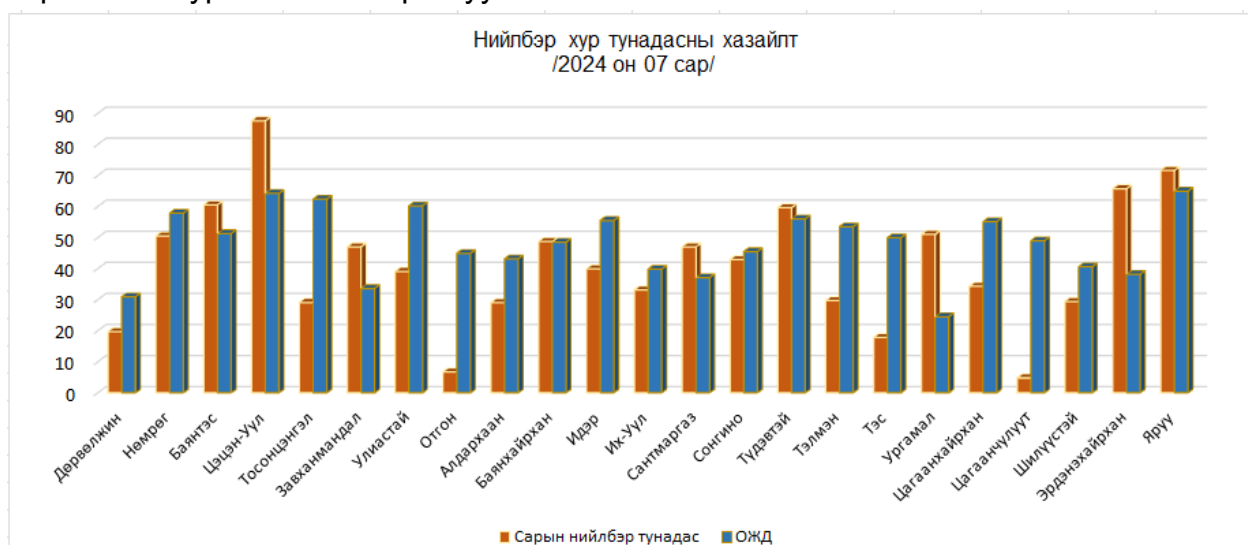
6 дугаар сард. Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагааг 8 удаа явуулсаны үр дүнд аймгийн хэмжээний нийлбэр тунадас 680,7 мм буюу олон жилийн дунджаас их хур тунадас орсон.

Энэ сард хамгийн их тунадас Улиастай 84,1мм, Цэцэн-Уул 64,6мм, Завханмандал 42,9мм, Отгон 49,1мм, Алдархаан 35,0мм,Сантмаргаз 39,7мм,Цагаанхайрхан 43,5мм, Эрдэнэхайрхан 30,1мм орсон. бусад нутгаар 6,6-29,7мм тунадас орсон байна. график болон хур тунадасны тархалтын зураглалаас харна уу.

7 дугаар сард. Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагааг 2 удаа явуулж аймгийн хэмжээнд нийт 944,7мм буюу олон жилийн дунджаас бага хур тунадас орсон.

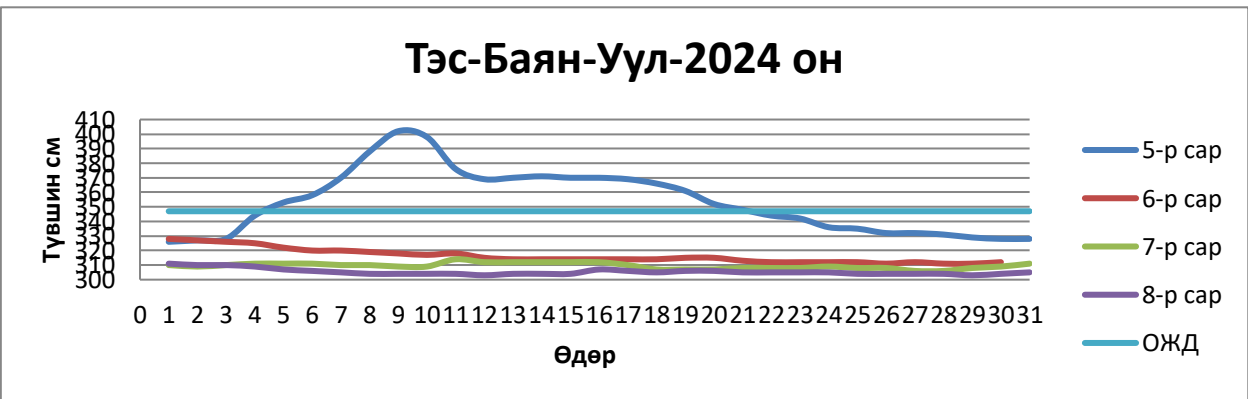
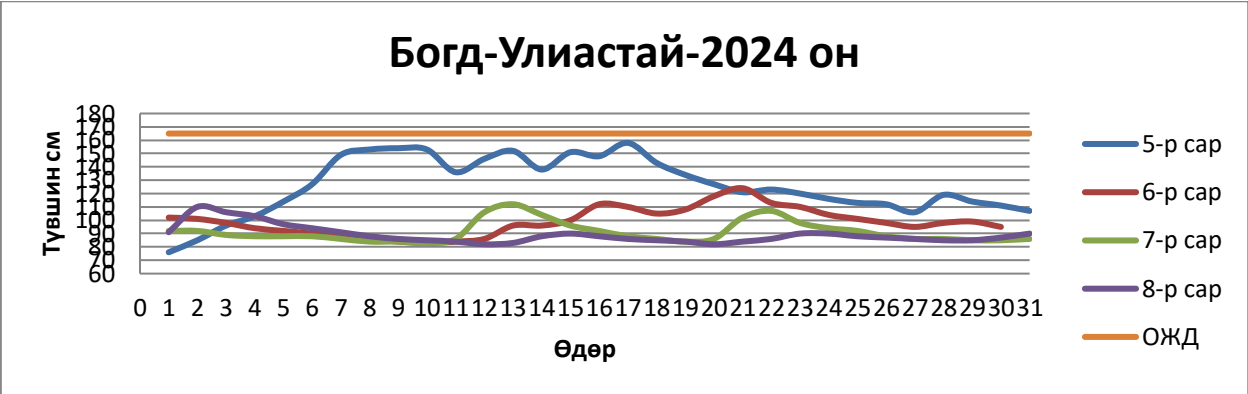
Баянтэс, Цэцэн-Уул, Завханмандал, Сантмаргаз, Түдэвтэй, Ургамал, Эрдэнэхайрхан, Яруу сумдын нутгаар олон жилийн дунджаас их бусад нутгаар дунджаас бага тунадас орсон байна. Хамгийн их тунадас Цэцэн-Уул 87,6мм, Яруу 71,6мм, Баянтэс 60,5, Түдэвтэй 59,6мм, Эрдэнэхайрхан 65,7мм, Завханмандал 47,0мм бусад сумдад 4,8-47,0мм тунадас орсон график болон хур тунадасны тархалтын зураглалаас харна уу.

Голуудын усны түвшин. Гадаргын ус судлалын 14 харуулын усны түвшинд харьцуулалт хийхэд Завхан Бороо-1” экспедиц 2024 оны 5-8 дугаар саруудад хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагаа явуулсан үед голуудын усны түвшин бага зэрэг нэмэгдсэн. Голуудын усны түвшин ОЖД-тай харьцуулахад Дөрвөлжин гол

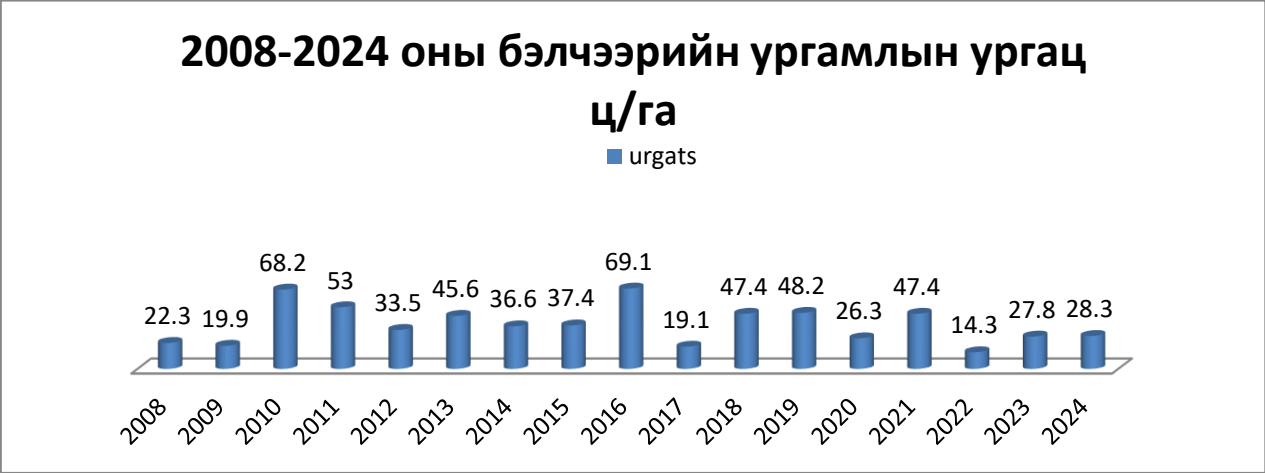
ОЖД-ын усны түвшин их харин Тэс,Богд, Чигэстэй голууд ОЖД-ын орчим буюу бага байлаа .

Доорх графикаас голуудын усны түвшинг ОЖД-тай харьцуулав.

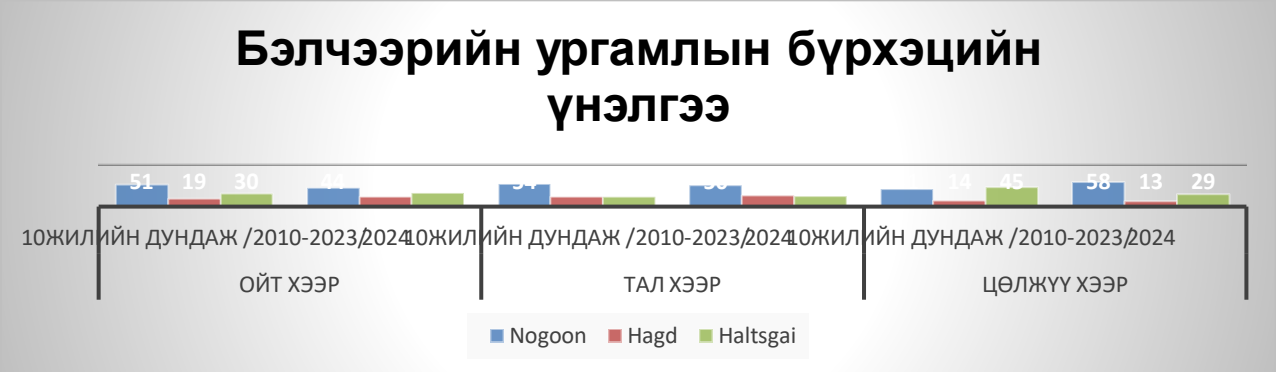

Бэлчээрийн ургамлын ургалтын байдал: 2024 оны 8 дугаар сарын 20-ны байдлаар нийт нутгийн 70 орчим хувьд хэвийн сайн, 30 орчим хувьд дунд зэрэг гэсэн үнэлгээтэй байна.

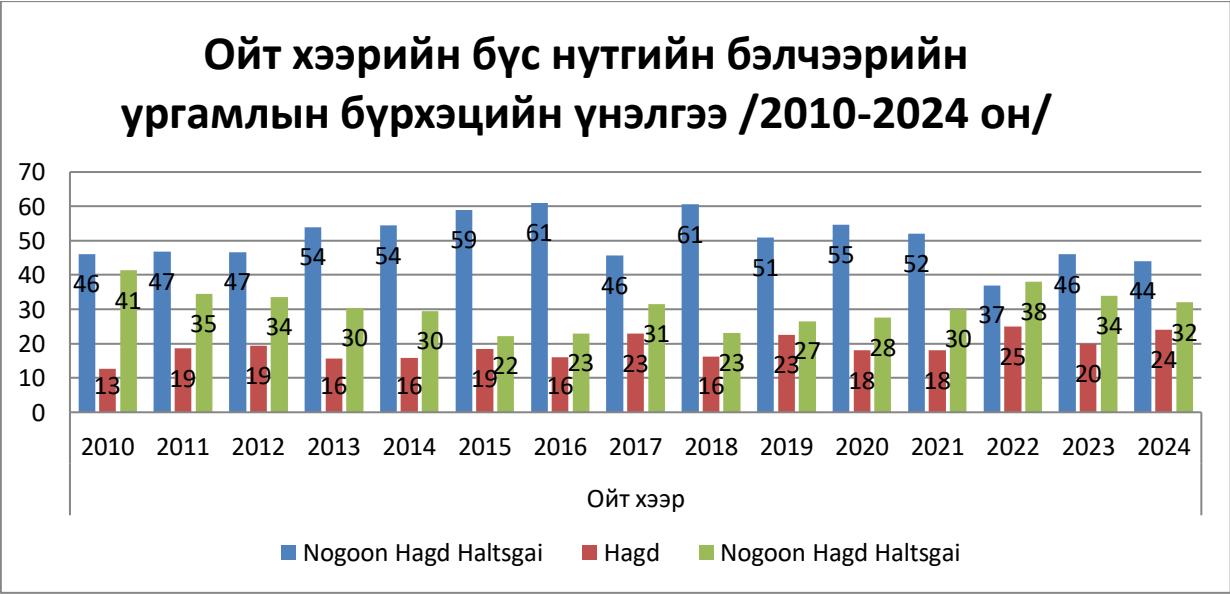
Бэлчээрийн ургамлын ургац, бүрхэцийн ажиглалтын харьцуулалтыг хийхэд 8 өртөө, 15 харуулын жил бүрийн 8 дугаар сарын ажиглалтын ургац, бүрхэцийн үнэлгээг харьцуулан гаргав. 2024 оны ургацын хэмжээ өмнөх оноос 0.5 ц/га-аар өссөн үзүүлэлтэй байна.

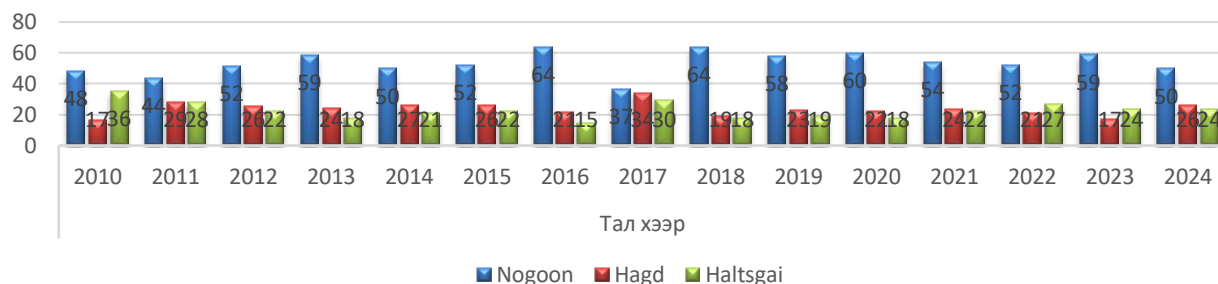
Нийт нутгийн бэлчээрийн ургамлын бүрхэцийн үнэлгээг 2010 оноос хойш 14 жилийн дунджийг гарган 2024 оны бүрхэцийн үнэлгээтэй харьцуулан үзэхэд ойт хээрийн бүс нутгаар ногоон масс бага, хагд, халцгай их, тал хээрийн бүс нутгаар ногоон масс бага, хагд, халцгай массын эзлэх хувь ойролцоо, цөлжүү хээрийн бүс нутгаар ногоон масс их, хагдын масс ойролцоо, халцгай газрын эзлэх хувь бага түвшинд байна.

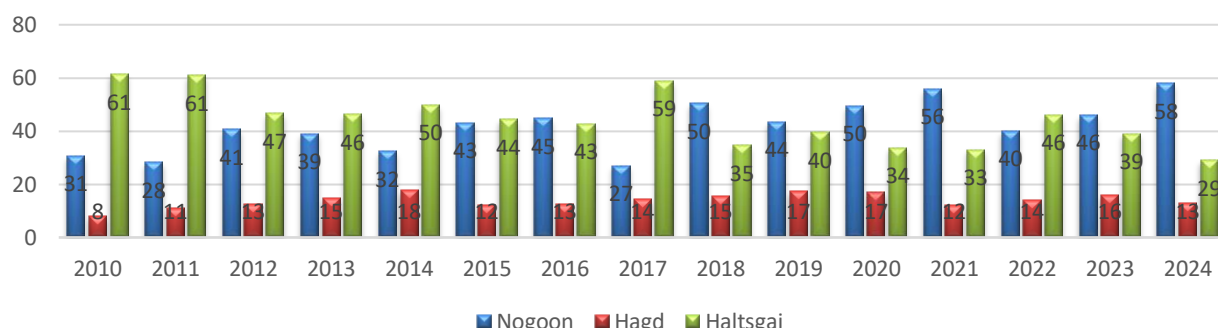
2010-2024 оны бэлчээрийн ургамлын бүрхэцийг бүсчлэн он оноор нь харьцуулан доорх графикаар харуулав.

Тал хээрийн бүс нутгийн бэлчээрийн ургамлын бүрхэцийн үнэлгээ /2010-2024 он/

Цөлжүү хээрийн бүс нутгийн бэлчээрийн ургамлын бүрхэцийн үнэлгээ /2010-2024 он/

2024-2025 оны Бэлчээрийн даацыг тооцоолж гаргасан дүнгээс үзвэл аймгийн нийт нутгийн:

51% - нөөцтэй

19%- Хүрэлцээтэй

21%- 1-3 дахин хэтэрсэн

4%- 3-5 дахин хэтэрсэн

5% Олон дахин хэтэрсэн дүнтэй гарсан.

ӨВС ТЭЖЭЭЛИЙН НӨӨЦ – Аймгийн хэмжээнд энэ жил тариалалт, ургац хураалтын мэдээллээр аймгийн хэмжээнд 604 өрх, 95 аж ахуйн нэгж үр тариа 2285 га, малын тэжээл 5455,6га, төмс 178,4га, хүнсний ногоо 150,01га-д тус тус тариалалт хийсэн. Энэ онд нийт үр тариа 1806 тн, малын тэжээл 7782 тн, төмс 1372,1 тн, хүнсний ногоо 1178,8 тн тус тус хурааж авсан байна.

Малчдын түвшинд бэлтгэсэн өвс, тэжээл: Өвс 8330.2 тн, сүрэл 125.0 тн, ногоон тэжээл 5212.4 тн, үйлдвэрийн тэжээл 165.0 тн, гар тэжээл 121.0 тн, давс, шүү, хужир 1128.3 тн, дарш ногооны хаягдал 34.0 тонныг тус тус бэлтгэсэн байна.

Найм -Эдийн засгийн үнэлгээ.

Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлсэн үр ашгийн тооцоог WRF прогнозын аргаар өгсөн хур тунадасны хэмжээгээр тооцооллоо.

6 дугаар сарын14-ний өдөр,14-15-ны шөнө, 7 дугаар сарын 03-ны өдөр, 03-04-ний шөнө 2 удаагийн тохиолдлыг авч үзлээ.

6 дугаар сарын 14-ний өдөр,14-15-ны шөнө WRF-ийн прогноз аргаар нийт нутгаар 23.9мм, 7 дугаар сарын 03-04-нд 17.2мм орохоор тооцоологдсон бол харвалтын үр дүнд 6 дугаар сарын 14-15нд 72.3мм орсон, 48.4мм-ээр ахиу, 7 дугаар сарын 02-03-нд 97.9мм орсон, 80.7мм-ээр ахиу хур тунадас тус тус орсон байна.

Монгол Улсын Засгийн газрын 2009 оны 351 дүгээр тогтоолын хавсралтын III-т зааснаар нэг шоометр /м³/ усыг 20 төгрөгөөр үнэлнэ./гэсэн тогтоолын дагуу үнэлж тооцоог гаргав.

“Завхан Бороо-1” экспедицийн цаг агаарт зориудаар нөлөөлсөн үйл ажиллагааны эдийн засгийн үр ашгийг мөнгөн хэлбэрээр гаргаж тооцож үзэхэд хурын усны үнэлгээ Х_у=63.332.340.00 төг гарч байна.

Доорхи хүснэгтээс Цаг агаар зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлсэн эдийн засгийн үр ашгийн тооцоог харуулав.

Огноо	Хамарсан талбай S, га /км2/	Орсон хур тунадасны нийлбэр R0 м3 /км3/	Тооцоолсон/орох байсан/тунадасны нийлбэр Rtm3 /км3/	Нэмэгдүүлсэн тунадасны хэмжээ ΔR м3 /км3/	Нэмэгдүүлсэн хурын усны үнэ /сая, төг/	Зардал			Цэвэр ашиг /сая төг/
						Зарцуулсан пуужин, зардал /₮/	Шатахуун болон бусад зардал /₮/	Нийт зардал /₮/	
2024-06-14-15	46.0мян км ² 46000000 м ²	72.3мм/0.0723м 5,957.520 м ³	23.9мм/0.0239м 1.969.360 м ³	48.4мм/0.0484м 3.988.160 м ³	39.38 7.200.00₮	1.386.000.00₮	262.990.00₮	1.648.990.00₮	37.738.210.00₮
2024-07-03-04	73.6мян км ² 73600000 м ²	97.9мм/0.0979м 7.205.440 м ³	17.2мм/0.0172м 1.265.920 м ³	80.7мм/0.0807м 5.939.520 м ³	25.31 8.400₮	2.310.000.00₮	451,470,00₮	2.761.470.00₮	22.556.930.00₮
Нийт	119.6мян км ² 119.600.000м ²	170.2мм/0.1702м 14.024.480м ³	41.1мм/0.0411м 3.386.640 м ³	129.1мм/0.1291м 10.637.840м ³	67.73 2.800	3.696.000.00₮	714.460.00	4.410.460.00₮	63.322.340.00

Ес. Дүгнэлт:

- ЦУОШГ-ын даргын шийдвэрээр цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагааг 5 дугаар сарын 20-ноос 7 дугаар сарын 22-ныг хүртлэх хугацаанд аймгийн нутаг дэвсгэрийн 4 чиглэлд явж зохион байгуулсан нь үр дүнтэй болсон.
- Аймгийн Засаг даргын тамгын газрын Санхүү төрийн сангийн хэлтэсээс ОНХС 30 сая төгрөгний эрхийг нээлгэн 05 дугаар сарын эхээр Олон улсын худалдааны эрхтэй Дашмянган ХХК –тай 24 ш буюу 2 хайрцаг газрын генераторын урвалж худалдан авхаар гэрээ хийж, холбогдох дансанд урьдчилгаа 13 сая.төг байршуулан нийлүүлэлтийн хугацаа хүлээгдэж байна. Экспедицийн үйл ажиллагааны шатахуун, ириудим гар утасны зардалд зарцуулан ажиллаа.
- Цаг агаарын мэдээг үнэлэхэд хамгийн таарц өндөртэй нь Windy map weather вэб сайтын урьдчилсан мэдээний салхины чиглэл, хурд болон үүлний шилжилт, тунадас орох хугацаа зэрэг нь 50-70% орчим таарцтай байлаа. Мөн аргуудаас WRF-ийн тунадасны хэмжээ 30-40%-ийн таарцтай байлаа .
- Цаг агаарт зориудаар нөлөөлж хур тунадас нэмэгдүүлэх үйл ажиллагааг 5, 6, 7 дугаар саруудад явуулснаар Богдын гол, Гацаа, Галуутай, Тайшир, Идэр-Тосонцэнгэл усан цахилгаан станцуудын хэвийн тасралтгүй үйл ажиллагаа явуулах нөхцөлийг бүрдүүлэхэд дэмжлэг үзүүлсэн.
- Аймгийн ихэнх нутгаар зун зуншлага хэвийн байсан нь 2024-2025 оны өвөл, хаврын бэлчээрийн даацыг тооцоолж гаргасан дүнгээс үзвэл нийт нутгийн 51% орчим хувьд нөөцтэй буюу хүрэлцээтэй, 21%-д 1-3 дахин хэтэрсэн, 4%-д 3-5 дахин хэтэрсэн, 5% олон дахин хэтэрсэн дүнтэй .
- Гүйцэтгэлийн төлөвлөлтөнд 2023 оны суурь түвшин 100%, 2024 оны зорилтод түвшин 100 %, зун зуншлагын байдал 70% сайн, 30% хэвийн байгаа нь үр дүнтэй байна .

ТАЙЛАН БИЧСЭН:

ЦАЗН ЕРӨНХИЙ ИНЖЕНЕР

С.МӨНХ-ОЧИР

АЭРОСИНОПТИК ТАЙЛАН БИЧСЭН:

МҮХ-ИЙН ДАРГА, АХЛАХ СИНОПТИК ИНЖЕНЕР

Д.АЛЗАХГҮЙ

ХЯНАСАН: ЭКСПЕДИЦИЙН ДАРГА

Э. МӨНГӨНЦЭЦЭГ